

ფანტაზია

თარგუმად:

1. უძველესი ახლო აღმოსავლეთში. 4. საგანგებო კრება ქურნალისგებთან. 12. თრეკორუსიანი ნავი. 13. რემუსისა და რომულუსის აღმზრდელი. 14. მოზაიკაში სმარებული ფერადი კერამიკა. 17. მოსაპირკეთებელი მასალა. 18. ერთი დანიშნულების მქონე საგანთა ერთობლიობა. 19. ჩაპაევის შესახებ შეთხზული ანეკდოტების გმირი. 23. ის, რაც უნდა გაეყიდა გლესს, რათა შემდგომში ეყიდა ქათამი... 24. ერთ-ერთი „დიდ გზათა“ შორის. 25. ანდალუზიაში აღმოჩენილი ალუმინის სილიკატი. 28. პენალტი ჰოკეიში. 29. როგორი მშეთუნახავია შარდ პეროს ზღაპარში? 30. სიგევა, რომელიც ქართულში იგალიურიდან შემოვიდა და ნიშნავს რისამე დასასრულს. 34. ინგლისელი მწერალი, რომელსაც ეკუთვნის გახმაურებული „დრაკულა“. 35. შავი ფერის ნივთიერება, რომელიც შალზე ხახუნით იმუხგება. 36. ფოთი, ვესტბიული. 40. ის, რაც აკავშირებს ქალსა და კაცს. 41. შუამავალი საეჭრო ოპერაციებში. 42. უძველესი ისტ. რეგიონი თანამედროვე საფრანგეთის ტერიტორიაზე. 47. ინდოელ ქალთა სამოსი. 48. ის, რისი წელიც იყო 2000. 49. აშშ-ს შტატი. 52. ალასკის მაცოცხლებელი მდინარე. 53. ისტ. რეგიონი ესპანეთში. 54. ის, რასაც თავისი არსით წარმოადგენდა „დიდი არმია“. 58. სამხრეთ ამერიკელი მწერალი. 59. XX ს. ქართველი მწერალი. 60. ყველაზე ცნობილი უელსელი ფეხბურთელი, მსოფლიო ფეხბურთის ისტორიაში. 64. იმოდლას მიჯნური შუა ს. ევროპულ საგრაფიო ნაწარმოებში. 65. ის, რასაც წარმოადგენს სპილენძის მათელი რადიოლექტრონიკაში. 66. (...) გარეული, ჩვენი მწერალი ქალი. 69. თავბრუ. 70. გონებრივად ჩამორჩენილი სუბიექტი. 71. შეხუებული ძალებთან დაკავშირებული, ანუ როგორი? 75. ომში მონაწილე ნადავლი. 76. ხელსაწყო, რომელიც რაიმე სამუშაოს ასრულებს. 77. მცენარეთა სამყარო. 82. თინაზი, გართობის მოყვარული. 83. მაფიოზური გაერთიანება. 84. სოფის შემოგარენი, რამაც სახელი გერმანელი კომპოზიტორისგან მიიღო. 88. შუა ს. ევროპაში მძიმე შეიარაღებული შეომარი. 89. ბაქოელი ექს-ნეპიონი ჭადრაკში. 90. რიგელი ექს-ნეპიონი ჭადრაკში. 93. ქართული მხატვრ. ფილმი. 94. რუსი მოთხილამურე ქალი, მრავალგზის მსოფლიო ჩემპიონი. 95. 30-40-იან წწ დიდი საბჭოთა მოღვაწე. 96. ფულის ნიშნების გაშვება ბრუნვაში. 97. აპოლონის ტაძრის ქერუმი-ქალი. 98. ნივთიერება, რითაც მდიდრია კარგოფილი.

1		2		3		4	5		6	7		8	9		10		11
12									13			14					
									15			16					
	17								18						19		
20									21						22		
23									24						25		
									26						27		
28									28						29		
									30						31		
									32						33		
									34						35		
									36						37		
									38						39		
									40						41		
43									42						43		
									44						45		
47									46						47		
									48						49		
									50						51		
									52						53		
52									54						55		
									56						57		
									58						59		
									60						61		
									62						63		
64									64						65		
									66						67		
									68						69		
69									70						71		
									72						73		
									74						75		
									76						77		
78									78						79		
									80						81		
									82						83		
									84						85		
									86						87		
88									88						89		
									90						91		
									92						93		
93									94						95		
									96						97		
96									98						99		

შეუღალ:

1. საფრანგეთის მეფე ანრი III-ის მასხარა, გრაფი. 2. საგრანსპორტო საშუალება, რომელიც საქართველოში 1872 წელს გამოჩნდა. 3. თხზულების ერთ-ერთი ფორმა. 5. „საილუმინო“ ძე. გერმანულად. 6. ცოცხალი ორგანიზმის ნაწილი. 7. იუმორით დაწერილი საგზავლო მოთხრობა. 8. საბერძნეთის ტერიტორია. 9. „ყინულის ქვეყანა“. 10. აგომის ბიროვის შემადგენელი ნაწილი. 11. მოქმედების უნარის დაკარგვა. 15. გაბოლანების ინფორმაცია. 16. თანამედროვე რუსი მომღერალი ქალი, მთ. როლის შემსრულებელი ფილმში „საფრთხილზე“. 20. ჩრდილოეთ ამერიკაში მოხიზარული უკე. ერის წარმომადგენელი. 21. ის, რაც შეიძლება მოჰყვეს ასანთთან თამაშს. 22. აკვალანგის გამოგონებული ფრანგი ოკეანოგრაფი. 26. სასკოლო ცდების ერთ-ერთი აუცილებელი სამაგრი ნივთი. 27. წიმიის რემედიკაცი. 31. სიდიდე, რომელსაც მსოფლიო რიცხვითი მახასიათებელი გააჩნია. 32. ფიზიკაში იმპულსთან ერთად ერთ-ერთი შენახვადი სიდიდე. 33. სამართალდამცავი ორგანო საქართველოში. 37. ამერიკელი რეჟისორი. 38. აგორი წიგნის: „როგორ მოვიპოვოთ მეგობრები და როგორ მოვახდინოთ მემოქმედება ხალხზე“. 39. მიუნხენის „ბაიერნს“ ფეხბურთელი. 43. სამეცნიერო-კვლევითი მოღვაწეობისთვის მსაზღვრებელი განყოფილება. 44. ზღვის ფსკერზე მოხიზარული თევზი. 45. ქვაბების შეკეთების ოსტატი ვეფ თბილისში. 46. ქიმ. ელემენტი. 50. სამი ევროპული ქვეყნის გაერთიანება მე-20 საუკუნის 10-იან წლებში. 51. ძველგერმანული რეგიონი. 55. კომპ. მოწყობილობა. 56. გალილო გალილის მიერ ფორმულირებული სხეულის ფიზიკური თვისება. 57. მხატვრის ინვენტარი. 61. ძე. ევროპული ფული. 62. ორი საბჭოთა მწერლის ძმის გვარი. 63. ლერმონტოვის დრამა. 67. საფეხბურთო ამპლუა. 68. პუნების ლეგენდარული წინამძღოლი. 72. არსება, რომლის გამოცხადებაც ითვლიდა ამოსხვა. 73. XIX-XX სს. მიჯნაზე მცხოვრები რუსი პოლიტ. მოღვაწე-ფორმალგორი. 74. ალექსანდრე ფლემინგის მიერ აღმოჩენილი ანტიბიოტიკი. 78. ქალაქი ესპანეთში. 79. ქვეყნის პარლამენტში დეპუტატთა საკმარისი რაოდენობა. 80. მუს. ინსტრუმენტი, რითაც მხატვრები ღრუბლებზე მოხიზარულ ანეკდოტებს გამოსახავენ. 81. მე-20 ს. ქართული პოეტი. 85. აშშ-ს პრეზიდენტი და ქიულ ვერნის პერსონაჟი. 86. გოლერანგი ანუ? 87. თბილისის უბანი. 91. ჭადრაკის ფიგურა. 92. გამარჯვების ქალღმერთი.

ინგლისური ენის შემსწავლელთათვის



უილიამ შექსპირი სონეტები

დიდად მოხარული ვიქნებით, თუ გაგიზიარებთ თქვენს აზრებს და შენიშვნებს შექსპირთან დაკავშირებული რუბრიკის და შემოთავაზებული თარგმანების შესახებ.

21
So is it not with me as with that Muse
Stirr'd by a painted beauty to his verse,
Who heaven itself for ornament doth use
And every fair with his fair doth rehearse
Making a couplement of proud compare,
With sun and moon, with earth and sea's rich gems,
With April's first-born flowers, and all things rare
That heaven's air in this huge rondure hems.
O' let me, true in love, but truly write,
And then believe me, my love is as fair
As any mother's child, though not so bright
As those gold candles fix'd in heaven's air:

Let them say more than like of hearsay well;
I will not praise that purpose not to sell.

МАРШАК

Не соревнуюсь я с творцами од,
Которые раскрашены богином
В подарок преподносят небосвод
Со всей землей и океаном синим.
Пусть они для украшения строф
Твердят в стихах, между собою споря,
О звездах неба, о венках цветов,
О драгоценностях земли и моря.
В любви и в слове – правда мой закон,
И я пишу, что милая прекрасна,
Как все, кто смертной матерью рожден,
А не как солнце или месяц ясный.
Я не хочу хвалить любовь мою, –
Я никому ее не продаю!

ФИНКЕЛЬ

Нет, я не уподоблюсь музе той,
Которая, не зная меры слова
И вдохновляясь пошлой красотой,
Свою любовь со всем сравнить готова.
Приравнивает к солнцу и луне,
Цветам весенним, ярким самоцветам,
В подземной и подводной глубине,
Ко всем на свете редкостным предметам.
Правдив в любви, правдив и в песне я:
Не как золотые светочи в эфире,
Блестит красотой любовь моя,
А как любой рожденный в этом мире.
Кто любит шум, пусть славит горячей,
А я не продаю любви своей.

ვერ შევედრები გულუხვობით მე იმ პოეტებს,
ვინც კალმით ნახატ წუთისოფელს რითმებში ზატავენ
და ცინიკეშეთში მიმოფანტულ მიეთ-მოეთებს
თავს უყრის ლექსში და გულისსწორს საჩუქრად ატანს.

ვერ შევედრები იმ პოეტებს, რომელთ სწავლიათ
ლექსი მოკაზმონ მზის და მთვარის ნაზი სხივებით,
რომელნიც სატრფოს გადააქნტილ აპრილს აღრიან
და ტატინობს ფეხქვეშ რომ უკებენ დღლივლივებით.

ვერ შევედრები, რადგან ლექსი მხოლოდ ლექსია,
რადგან ჩემს ტრფობას ძალას მატებს მხოლოდ სიმართლე,
რადგან ვერ შევძელ სანთლის შუქი მთვარედ მექცია,
რადგან ჩემს სატრფოს მზეზე მეტი არ აქვს სინათლე.

სხვებმა გამართონ, დაე, სიტყვით ვაჭრობა დიდი,
მე ჩემს სიყვარულს არც ვასხვისებ და არცა ვყიდი!

თარგმნა ალ. ელერაშვილი

მცირემოდენი კომენტარი პირველი ლიგის
საკროსკოროლო ტურნირისა (...და კიდევ ზომ-
ზომი სხვა რამ)

* * * სასიამოვნოა ის ფაქტი, რომ ჩვენს საკროსკოროლო ჩემპიონატში ბევრი ახალი სახელი გამოჩნდა. უმეტესი მათგანის მომზადების დონეც საკმაოდ მაღალი ჩანს და იმედს გვაძლევს, რომ ჩვენს ახლანდელ ლიდერებს საინტერესო კონკურენტები გაუჩნდებათ, რაც მათთვისაც სასურველია და ჩვენთვის მით უმეტეს.

* * * პირველ ტურში გაუგებრობა გამოიწვია ერთმა სიტყვამ, რომლის კითხვა ასე იყო დასმული - ნესვის თაფლი (ასეთიც არსებობს). მისი პასუხი გახლავთ „ბეკესი“, რაც თურქული წარმომავლობის სიტყვაა და ლექსიკონებში განმარტებულია, როგორც „ყურძნის წვენი“ (ასე ვთქვათ, ბადაგი). საქმე იმაში გახლავთ, რომ ამ სიტყვით შუა აზიაში საზამთროსა და ნესვისაგან მიღებულ შესაბამის სითხესაც აღნიშნავენ და ამის გამოისობით ჩვენც უფლება მივეციტ ჩვენს თავს, რომ კითხვა ასეთი სახით დაგვესვა. საერთოდ კი უნდა ითქვას, რომ ჩვენს მიერ დასმული კითხვების პასუხების მოძიება, რა თქმა უნდა, ქართულენოვან ლექსიკონ-ენციკლოპედიებში უნდა ხდებოდეს, მაგრამ ზშირად უცხოენოვანი ცნობარების გამოყენებაცაა საჭირო, რადგან ბევრი რამ ჩვენს სალექსიკონო არეალში ან გამოტოვებულია შეგნებულად (კომუნისტური იდეოლოგიის გამოისობით) ან ვერ იქნება შეტანილი ქრონოლოგიური შეუსაბამობის გამო.

* * * ახალბედა მონაწილეებს ჩვეულებრივად გაუჩნდათ „პროტესტის“ გამოთქმის სურვილი იმის გამო, რომ ჩვენ კონკურსანტებს, კროსკოროლის გარდა, სხვა დავალებებსაც ვაძლევთ. არაერთხელ გვითქვამს და ახლაც ვიმეორებთ, რომ ტურნირში წარმატების მოპოვებისათვის საჭიროა კომპლექსური აზროვნება და გამჭრიახობა, რადგან კროსკოროლის სპეციფიკა იძლევა იმის საშუალებას, რომ თუნდაც გადააკეთებისა და ვარაუდების საშუალებით იქნას ამოცნობილი ესა თუ ის სიტყვა. ასე რომ, ასპროცენტინი პასუხების სიმრავლეში ტურნირს ინტერესი დაეკარება და, თუ მავანი ბატონის სიტყვების პერიფრაზს მოვახდენთ - „Когда нам не будет приятно,

вам тоже не будет приятно“

* * * ახრთა საკმაო სხვადასხვაობა გამოიწვია მეშვიდე ნომრით წარმოდგენილმა ფოტომ, რომლის ზუსტი ვინაობა ორად ორმა ადამიანმა ამოიცნო (იგორ ნეტო, მოსკოვის „სპარტაკის“ და საბჭოთა კავშირის ფეხბურთელთა ნაკრების დიდი კაპიტანი). სხვათა შორის, მონაწილეთა უმრავლესობამ ამ ფოტოში ასტრიდ ლინდგრენი შეიცნო და თავგამოდებითაც იცავდნენ თავის პოზიციას და არავინ იცოდა, რომ სწორედ იმ დღეს სტოკჰოლმში გარდაიცვალა ეს ქალბატონი, რომელმაც კაცობრიობის გაღვრევა არაერთი მადრიული პერსონაჟით გაამრავლა!...

* * * არ წყდება დავა უმაღლეს ლიგაში შექმნილი ჯგუფების შემაღენლობის შესახებ. ჩვენ, როგორც მოგახსენეთ, ჯგუფების დაყოფას ასეთი პრინციპი დაუვლეთ საფუძვლად: „შვილზე“ დამთავრებული გვარები ერთად და სხვა დანარჩენნი ერთად. როცა ეს ორი ჯგუფი მივიღეთ, კენტი ნომრები ერთ ჯგუფში მოვათავსეთ და წყვილები მორეში; ასე რომ არანაირი წინასწარი განზრახვები ჩვენ არ გვექნია!

და საერთოდ - თუ ვინმეს ჯერ კიდევ ჰგონია, რომ ჩვენ რომელიმე ცალკეული მონაწილის მიმართ საგანგებო ყურადღებას ვიჩენთ, ძალზედ ცდება, თუნდაც საპრიზო-ფინანსური თვალსაზრისით, რადგან პრიზებს ჩვენ ვაწესებთ და დანახარჯებიც ჩვენი ბიუჯეტიდან ვაღის, ამიტომაც ჩვენთვის აბსოლუტურად სპეციფიკია დაწესებულ პრიზს პეტრე მოიგებს თუ პავლე (...ან თუნდაც ივანე). ესეც რომ არ იყოს, ყოველ თქვენათაგანს იმდენად დიდ პატივს ვცემთ, რომ რაიმე მიკერძოება საკუთარი თავის შეურაცხყოფა იქნებოდა და სხვა არაფერი!

* * * სხვათა შორის ისიც გვეკითხეს - ჩვენთან დარეკვა თუა ფასიანი. ჩვენთან ფასიანი არაფერია! თქვენ იხდით მხოლოდ გაზეთის საფასურს.

შანბაიჩის სპორტული
კომენტატორი ალ. ელერაშვილი

საკროსკოროლო ჩემპიონატში მონაწილეთა
საუარაღებოდ!

- პარანდელი ბარინის მსგავსად პასუხები თბილისელი მონაწილეთაგან მხოლოდ პაპათს 11-14 საათებში, აღმოსავლეთ საქართველოს სხვადასხვა რაიონებში მხოლოდ პაპათს 11-14 საათებში, იმავე საათებში.

- გამონაკლისის სახით, დასავლეთ საქართველოში მხოლოდ პაპათს 11-14 საათებში (საფოსტო ანონსების მიხედვით) - თბილისი, 380003, ალექსანდრე ელერაშვილი, მოკითხავად. ასე რომ, მათი შავი პაპათი გამონაკლისად ართი პირის მოგვიანებით.

- პასუხები მიიღება პირადად ელექტრონული ფოსტითაც შეიძლება მიამართოთ sashiko45@ hotmail.com (შანბაიჩის ვაფის დახვით).

თქვენს განკარგულებაში ჩვენი ტელეფონები:
79-53-70 ან 8-77 45-19-80.

კითხვები საქროსპორლო ჩვენიონაზის მონანილითათვის

ოთხი პარიანთიდან ამოიჩიეთ ერთი და გვიანსეთ კითხვა №1

პირველი პატარა აპაპის როლს ფილმში „აპაპის აპაპი“: ა) მამუკა საგელიშვილი. ბ) თემურ ქვესიშვილი. გ) თმარ ჩიგაია. დ) ჰამლეტ გონაშვილი.

კითხვა №2

პირველი მამუკა საგელიშვილის როლს ფილმ-ოპერაში „ამსალომ და პიმერი“: ა) თმარ მეღვინეთუხუცესი. ბ) ნუგზარ შარია. გ) ჰეიდარ ფალავანდიშვილი. დ) თემურ არჩვაძე.

კითხვა №3

პირველი ფილმში „მგავილი თოვლი“: ა) ნანი ბრეგვაძე. ბ) დიდი გეგელია. გ) მარეხ გომიძე. დ) ნანი ლუმაბაძე.

კითხვა №4

პირველი მუსიკალური ფილმისათვის „ამლინერი მხსველრა“ ა) არჩილ კერესელიძე. ბ) რევაზ ლაღვიძაძე. გ) ბიძინა ჯგერაძე. დ) გიორგი ცხაბაძე.

კითხვა №5

რომელი უცხოელი მომღერალი შემოიჩინა ჩვენს კინემატოგრაფს მუსიკალური ფილმისათვის „მხსველრა მთაში“ ა) რადმილა კარაკლაია. ბ) ლოლიტა გორესი. გ) იოვანა. დ) როზი არმენი.

კითხვა №6

რომელ ქართველი სპორტსმენი მომღერალს არ უთამაშია პირველი ა) თემურ მუშვიანი. ბ) დავით გომრეკელი. გ) პეტრე ამირანაშვილი. დ) ბათუ კრავიშვილი.

კითხვა №7

პირველი მამუკა საგელიშვილის როლს ფილმ-ოპერაში „ამსალომ და პიმერი“: ა) თმარ მეღვინეთუხუცესი. ბ) ნუგზარ შარია. გ) ჰეიდარ ფალავანდიშვილი. დ) თემურ არჩვაძე.

კითხვა №8

პირველი მუსიკალური ფილმში „ორმარსრული სვლით“: ა) მურაბ კანდელაკმა. ბ) მაალ კაკაბაძემ. გ) რემო ესაძემ. დ) გიორგი შენგელაიამ.

კითხვა №9

პირველი უცხოელი მომღერლის როლს მუსიკალურ ფილმში „ჩარი-რამა“: ა) სერგეი იურსკი. ბ) მარკ პიასეცი. გ) იაკობ გრიბოლსკი. დ) ევგენი ვესტოვნიკოვი.

კითხვა №10

ვის არ აქვს არანაირი მუსიკალური ნომერი ფილმში „ქმირი და კომედი“: ა) გიორგი შავგულიძე. ბ) ედიშერ მაღალაშვილი. გ) შალვა დამბაშიძე. დ) თამარ ჭავჭავაძე.

საკროსპორლო

37x37 crossword grid with numbers 1-38 and words 'კითხვა' (question) placed in some cells.

1. ყოფ. საბჭოთა რესპუბლიკების ერთი სახელგანთქმული დედაქალაქი (6). 2. საშუალება, რასაც შეუძლია აღამიანი ნებისმიერი უხერხული სიტუაციიდან გამოიყვანოს (2). 3. იმპლირებული სივრცის სახესხვაობა (2). 4. სახელი, რითაც ჩვენი წინაპრები ეთიოპია-აბისინიას მოისხენებდნენ (5). 5. გარკვეულ მდგომარეობაში მყოფი ნაეთობის საზომი ერთეული (7). 6. მსახობი, რომელმაც ჩვენს სცენაზე მარია სტიურგის როლი განასახიერა (3). 7. ვინ იყო თითოეული მათგანი, ვისაც ჯიშმ კუკის სხეულის ნაწილი შეხვდა სადილად? (6). 8. ჩრდილოეთამერიკელი ინდიელის სახეობის სახელი (9). 9. ევროპელი ქალების სახელი, რასაც ხშირად ფისუნია-კაგუნისას არქმევენ მულგვილმებში (6). 10. იბილეთ ფოგო (...ფანგამის“ ფავორიტი ქალბატონის). 11. ცოდნა, რაც გარკვეულ გამოცდილებამა დაფუძნებული (8). 12. სხეულის შინაგან ნაწილებთან დამაკავშირებელი საშუალება (2). 13. გვინის ქსელისებრი მელანინის ანთება (10). 14. დიდებული ქართველი წყალბურთელების დინასტიის გვარი (4). 15. შვეიცარიელი ფიზიკოსი, 1986 წ ნობელიანტი (10). 16. შეიღვე უკეთესი (1). 17. აესულის სახეობა (1). 18. ის, რასაც დამტკიცება არ სჭირდება (4). 19. ჩასვით გამოგოვებული სახელი - ჯერომ (... სელინჯერი (8). 20. ექიმთა კვალიფიკაციის ამძლებების ფორმა (4). 21. სოჭთან მდებარე დასახლება (5). 22. ქალაქი აშშ-ს ვირჯინიის შატატში (9). 23. ყველაზე უმაღური არსება (1). 24. თოვლის „შემადგენელი“ ნაწილი (1). 25. კოლექტიური თხოვნის სახესხვაობა (5). 26. სახელი თანამედროვეობის ერთ-ერთი უღამამესი მოდელისა (2). 27. რა აქვთ საერთო თეატრს და ჭიდაობას? (4). 28. კოტე მარჯანიშვილის ფილმი (6). 29. სსრკ ფეხბურთელთა ნაკრების ერთ-ერთი კაპიტანი (3). 30. პერსონაჟი ქეთევან კიკნაძის კინოგალერეიდან (5). 31. ქალაქი პოლანდიაში (7). 32. როგორი შვილი დასაგა რემბრანდტმა? (6). 33. მძიმე საგნების გადაადგილების „შეუძლებლობის“ ერთეული (4). 34. XVI-XVII სს ფრანგ მხაგვართ დინასტია (10). 35. როგორი „ვარ“-ა ჩხეთში? (6). 36. აღამიანის რაგვარობის განმსაზღვრელი ერთ-ერთი სიგყვა (3). 37. ისგ. ოლქი ჩრდ. პალესტინაში (8). 38. მიბაძვა ანუ? (3).



13x3 grid for crossword answers, with numbers 1-13 in the first column and 14-26 in the second and third columns.

20x30 grid for crossword answers, with numbers 1-20 in the first column and 31-48 in the second and third columns.

0-40 - ასე დავიწყით... შემდეგ ვნახით, რა იქნება. 41-80 - ეს შედეგი, ალბათ, თებურელის ქარების ბრალია. 81-120 - პირველითანრიგის გიგული გარანტირებული გაქვით. 121-160 - ოსტატური შედეგია! იმედია, მალე დიოსტატი გახდებით. 161-190 - ჩაერთეთ ჩვენს საკროსპორლო ჩემპიონატში... გელით! 191-199 - ბრაუო, მაესტრო! 200 - არ გაგვივით - ერთი-ორი სიგყვა ამოუხსნელი უნდა დარჩესო?

პასუხები ინილით 31-18 გვერდზე

თარაზულა: 1. ქართული მხატვრული ფილმი მაგობზე ქალის შესახებ. 4. შიანთქმა, შეწოვა, შესრულება... სამეცნიერო ენაზე. 8. შტატი ჩრდილო-დასავლეთ ინდოეთში და ისტორიული პროვინცია ახლანდელი პაკისტანის აღმოსავლეთით. 14. ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ალექსანდრე მსოფლიო ისტორიის მანძილზე. 15. ჯარის რჩეული ნაწილი. 16. „კუჩხი ბედნიერი“ ძალი. 19. შოტლანდიელი ფიზიკოსის, დევიდ ბრიუსტერის მიერ გამოგონებული ოპტიკურ ეფექტებზე დაფუძნებული საბავშვო გასართობი. 20. ქალაქი ჩეხეთში მდინარე ოდრაზე. 21. ევროპული და აფრიკული კულტურის შერწყმით შექმნილი მუსიკალური მიმდინარეობა გასული საუკუნის დასაწყისში აშშ-ს „საზანგეთში“. 24. გვარსების და სტრადივარიუსის კოლეგა და თანაქალაქელი ხელოსნების გვარი. 25. „ჩრდილოეთის ჯადოქარ“ წოდებული შოტლანდიელი მწერალი. 26. ყველაზე წვრილი სასტამბო შრიფტი. 31. ცნობილი ბელგიელი კომპოზიტორი, მუსიკოლინე და კომპოზიტორი, ეფენ... (1858-1931). 32. ცნობილი ფრანგი ფერმწერი, ჟან ოგისტ დომინიკო... 33. საოუველირო საქმეში ხმარებული წონის არატრადიციული ერთეული. 34. **ახალეო ფიქტი №1** რაკეტა... 39. იმპერატორის აღმზრდელი ინგლისელის როლის შემსრულებელი ბერნარდო ბერტოლუჩის ფილმში „უკანასკნელი იმპერატორი“, პიტერ... 40. სქელი და მაგარი ქაღალდი. 41. აომინი - მაკაო, შრი-ლანკა - ცილონი, ტაივანი -რა? 42. დილით უზომოზე საჭმელი წვინანი. 47. კოსმოსში დაღუპული ერთ-ერთი პირველი რუსი კოსმონავტი. 48. კუნძულ ჰაიტის ძველი სახელწოდება. 49. გასწოთ ფილმი „ხარება და გოგია“? მანინ უტრუხუნის პროფესიაც გაისახეთ. 52. დამხმარე თეორემა, რომლითაც ძირითად თეორემას ამტკიცებენ მათემატიკაში. 53. როგორი შეიძლება იყოს დღეები სუსტი სქესის წარმომადგენლების ცხოვრებაში? 54. პერსონაჟი გოგონაც და ქალიც ქართული მხატვრული ფილმისა „მეხვედრა მთაში“. 58. **ახალეო ფიქტი №2** დინა... 59. ორსახლიანი მერქიანი მცენარე ტირიფისებრთა ოჯახისა. 60. სახის დეტალი, ურომლისოდაც აბრაჰამ ლინკოლნის პიროვნება წარმოუდგენელია. 65. იაპონიის იმპერატორის ტიტული. 66. მსახიობის საძოღვაწუი სივრცე. 67. ზაზა კოლელიშვილის პერსონაჟი ქეთი დიდიძის ფილმში „კუკარაზა“. 68. ამ მცენარეს ინგლისურად **buttercup** ეწოდება, რუსულად - „ქართუდ რაღა? 72. წამყვანი გადაცემისა „ბრენ-რინგი“ რუსეთის სატელევიზიო საშუალებებზე. 73. დიდი ფიგურული მანდალი რამდენიმე სანთლისათვის. 74. **ახალეო ფიქტი №3** კეიტ... 78. არჩაბადლის როლის შემსრულებელი მაიკლ ელიტონ-ჯონსის ფილმში „რობო“... ტიმ... 79. წარმოებულის შებრუნებული მათემატიკური ოპერაციის სიმბოლო. 80. რომელიმე კონკრეტულ კომპიუტერულ პროგრამაზე მომუშავე პირი. 84. დაქირავებული გამყიდველი მალაზიაში. 85. კაის დობლი გოგონა ჰანს ქრისტაიან ანდერსენის ზღაპარში. 86. ადამიანი, რომელიც პირველად გავიდა ღია კოსმოსში. 87. მიხაილ ლერმონტოვის ერთი ცნობილი ლექსის სათაურის თარგმანი შესრულებული და ჩაწერეთ. 91. მთავარი როლის შემსრულებელი ჯონ სტარჯესის ფილმში „შესანიშნავი შვიდეული“, იულ... 92. ფრანგი კომპოზიტორი, შემქმნელი ოპერებისა „თაისი“, „ვერთური“ და „მანონი“. 93. ცხოვრებაშივე „მათემატიკის მეფე“ შერაცხული გერმანელი მათემატიკოსი. 98. მძები დიოსკურებისა და ელენეს დედა ძველ ბერძნულ მითოლოგიაში. 99. რა ჰქვია თანამედროვე ნობელის პრემიის ლაურეატ იაპონელ მწერალ-კლასიკოსს, გვარად ოეს? 100. მთავარი როლის შემსრულებელი

ლი ფედერიკო ფელინის ფილმში „ტკბილი ცხოვრება“. 103. პაერგაუმტარი და წყალგაუმტარი ჭურჭლისათვის სახელის მიძეცი ძველი ბერძენი ღმერთი. 104. სახელგანთქმული რუსი პოეტი. 105. რძეში მოხარშული ცილის წვრილად დაჭრილი ნაჭრები. 110. განთიადის ქალღმერთი ძველ რომაულ მითოლოგიაში. 111. სოსო ჯავჭავიანიანის კინოპერსონაჟი თეგეზ აბულაძის ფილმში „ნატურის ხე“. 112. გერმანული წარმოშობის სახელგანთქმული რუსი ნატურალისტი, გეორგ ვილჰელმ... რომლის სახელიც ეწოდა აწ გადაშენებულ ზღვის ძროხას. 113. თარაზულ № 98-ში მოხსენიებულ მითოლოგიურ პერსონაჟ ქალბატონთან დაკავშირებული ფრინველი. 117. აბუბე ბიკალას სამშობლო. 118. ბოსტნის მოხრებელი მწერი. 119. იტალიის ფაქტიური დიქტატორი 1922-1943 წლებში. 123. როგორც ამბობენ ზუსტად ასე უღერს ვიეტნამელთა ენაზე სიტყვა „კატა“, როგორ? 124. აბრაჰამ ლინკოლნის უზარმაზარი ბიოგრაფიის შემქმნელი (ქართულად ნათარგმნია) ცნობილი ამერიკელი პოეტი, კარლ... (1878-1967). 125. სახელმწიფო, სადაც გარდაიცვალა ერნესტო ჩე გევარა. 129. ლოველასის სატრფო სემუელ რიჩარდსონის უზა-ა-ა-რმა-ა-ა-აზარ რომანში. 130. ფრანგი კინოსახიობი ქალბატონი, ანი... 131. მელიტონ ქანთარაის რუსი კოლეგა რაიხსტაგის დაპყრობის საჭმელი. 136. გათბობის ცენტრალური სისტემის (კპ, რა დრო იყო!) გამათბობელი დანადგარი. 137. თანამედროვე გერმანელი ფეხბურთელი, ჰაიკო... 138. მუხუმწოვარი მტაცებელი ლემინგამელი ცხოველი. 139. კუნძული, სადაც შვიდი წლის განმავლობაში ნიმფა კალიოკი ოლისევის ფეარცქალაქობდა (...ოლისევის კი მაინც პუნელიაზე ფიქრობდა! ა, კაცი!) 140. ისტორიული ოლქი მდინარე ოდრას ზემო და ქვემო დინებაში. 141. ძველებური სამკურნალო რეცეპტებითა და მკითხაობებით დახუნწული წიგნი.

წიუკლა: 1. ასე ვთქვათ, ზღვის მმართველობა. 2. მრავლად გამოთლილი ან გამოხარატებული ხის პატარა სვეტი. 3. 48-ე ქიმიური ელემენტი მენდელეევის პერიოდულ სისტემაში. 5. თანამედროვე პოლიეუდელი მსახიობი ქალი. 6. უდიდესი ტბა იაპონიაში, ჰონსიუს კუნძულზე. 7. თეატრში მაცურებელთათვის განკუთვნილი ადგილთაგანი. 9. ჯიუტი ადამიანების ეპითეტად ქცეული ჰიბრიდი-ცხოველი. 10. ჩრდ. ირლანდიის დედაქალაქი. 11. მსოფლიოს ერთ-ერთი უდიდესი ნახევარკუნძულთაგანი. 12. კიანუ რივზთან და დენის ჰოპერთან ერთად მთავარი როლის შემსრულებელი ფილმში „სინქაუ“. 13. სახლის მიგნით განლაგებულ ეზოს ძველი რომის სახლებში ატრეუმე ეწოდებოდა... რა ეწოდება შინითა პატარა ეზოს ესპანურ სახლებში? 17. ქალწულის თანავარსკვლავედის „ლურჯ გიგანტად“ წოდებული ალფა ვარსკვლავი. 18. მტკნარ წყლებში მოხინარე თევზი, რომელსაც სახელწოდება მისი ერთობ წაგრძელებული ფორმების გამო ეწოდა. 22. მზის ღმერთი ძველ ეგვიპტურ მითოლოგიაში ფარაონი ამენჰოტეპ IV-ის, იგივე ეხნატონის ზეობის დროს. 23. კუთხვილიანი შეერთების ან ხრახნული გადაცემის დეტალი, რომელსაც აქვს კუთხვილიანი ნახვრები. 27. სცენიური ხელოვნების სახესხვაობა. 28. საფრანგეთის ისტორიული ოლქი, რომელმაც სახელწოდება მისცა არტეზიულ ჭას. 29. სხვადასხვა წარკობტაკული საშუალებებით გამოწვეული სიამოვნების შეგრძნება, რომელიც არ შეესაბამება რეალობას. 30. დიდი იტალიელი მეცნიერი, რომელსაც ბერტოლტ ბრუკტმა პიესა მიუძღვნა, როგორც ჭეშმარიტებისათვის მებრძოლ გენიას. 35. დიდი ბრიტანეთის ახლანდელი პრემიერ-მინისტრი. 36. ასტრონომიული მანძილების საზომი ერთეული. 37. სახამებლის შემადგენელი წყალში ხსნადი ნაწილი. 38. ტყუბების თანავარსკვლავედის ალფა ვარსკვლავი, რომელსაც სახელი ერთმა მითოლოგიურმა პერსონაჟმა ტყუპმა მითაგანმა მისცა. 43. მისტრიკურ მოძღვრებათა საერთო სახელი. 44. ბერძნულ კელერმანის რომანი. 45. **ახალეო ფიქტი №4** ჯვრადღინა... 46. რა ერქვა გამოჩენილ გერმანელ ფიზიკოსს, გვარად ჰაინზენბერგს? 50. კახეთა დიდი დასახლება. 51. ადამიანის მწვავე ინფექციური ვირუსული დაავადება. 55. იარაღი, რომლითაც დავითმა გოლიათი დაამარცხა. 56. სინათლისა და სივითის ღვთაება ძველ სპარსულ მითოლოგიაში. 57. ჩვენი ყოფილი პრემიერი-მინისტრი. 61. ლექსი, რომლის სტრიქონების პირველი ასოები რაიმე სიტყვას ადგენენ. 62. ჟანგბადიანი ნაერთი, რომელიც წყალთან შეერთებულ იძლევა მჟავას. 63. საუკუნის დასაწყისში რუსეთის იმპერიაში აგარული რეფორმების ჩამტარებელი კაცი. 64. რომელიმე სახელმძღვანელო ტექსტის ცალკეულ ქვეთავებად დასაყოფი საშუალება. 69. ალკოჰოლური სასმელი. 70. განსაზღვრული, დათქმული დრო რაიმე პირობისა. 71. პატარა და ლამაზი, ანუ როგორი? 75. როგორი შეიძლება იყოს დაავადება. 76. თანამედროვე ქართველი ფეხბურთელი. 77. ჯარის სურსათ-სანოვარე. 81. ბოლივიის სიდიდით მეორე ქალაქი. 82. რა მოსდევს სირას ერთი აფრიკული ქვეყანის სახელში? 83. ერთადერთი რეალურად არსებული კუნძულოვანი ქვეყანა, სადაც ლემუელ გულივერმა იმოგზაურა. 88. რაიმე რიცხვითი ან ასოითი განმარტავებული ნიშანი. 89. ფრანგული ეროვნული ცეკვა. 90. საპატიო გამოცემაზელითა რაზმი რომელიმე სამხედრო პირის დედას. 91. როგორი? 94. დღეიწყოფი სახელწოდება, ანუ როგორი? 95. ზღვის მიქცევა-მოქცევის შედეგად ნაპირების ნგრევის პროცესი. 96. რა ჰქვია ქალს საკერავი მანქანით ქართულ მხატვრულ ფილმში „სიყვარული ყველას უნდა“. 97. თევზი მტევანფარფლიანთა ქვეყანისა, რომელიც პირველად 1938 წ. დაიჭირეს მდინარე ზალუქმის შესართავთან. 101. საქართველოს ერთ-ერთი უმშვენიერესი კუთხეთაგანი. 102. ელექტროდი, რომელიც წარმოადგენს ელექტრონების წყაროს გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების დროს. 106. ტიპიური აღმოსავლურქართული კერძი. 107. ძველი ბერძენი პოეტი, ავტორი „თეოგონისა“. 108. ცეცხლსასროლი იარაღის ამერიკელი კონსტრუქტორი, ჯონ მოზეს... 109. მდინარის ფსკერზე ღრმად ჩასული ძელი შენობის გასამაგრებლად. 114. რა ერქვა ინგლისელ მწერალს, გვარად მიუმს? 115. აზიური ქვეყანა, რომლის დედაქალაქიც დაკა ვახლავთ. 116. ბეჭდვითი პროდუქციის წარმოება. 120. **ახალეო ფიქტი № 6**, ჯული... 121. მერძვე გოგონას სახელი შოლომა-ალეი ხემის შემოქმედებაში. 122. ჩვენი ბაღროსმტყორცნელი რეკორდსმენის მოსაწონი გოგონას სახელი. 126. **ახალეო ფიქტი № 5** კატრისია... 127. ბალახით დაფარული სივრცე. 128. ფულადი ერთეული აზიური ქვეყნისა, რომლის წინააღმდეგაც ასლა ფართომასშტაბიანი საომარი ოპერაციები ხორციელდება. 132. სიტყვა, რომლითაც ჩრდილოეთ ამერიკის კონტინენტზე მოსახლე ინდიელები საკუთარ მეუღლეს მოხსენიებენ. 133. ერთეულოვანი ვექტორი მათემატიკაში.

მოაზარი ენალი. 134. ეს სიტყვები ტერენტი გრანელს ეკუთვნის: „**არა სიკაფილი, არა სიხოსხლა, არაპედ რაღან... (რა?)**“

135. ტრისტანის როლის შემსრულებელი ედვარდ ცვიკის ფილმში „შემოღობის ლეგენდები“.

პროფესიონალიზაციის სანდანილოდ
ფასიანი კროსვორდი



პასუხები გამოქვეყნდება მომავალ ნომერში

8x8 crossword grid with numbered starting points for clues. Numbers 1-35 are placed in the grid to indicate the start of words.

თარგმანი:

1. საცირკო ჟანრი, აკრობატიკის ერთ-ერთი ნაირსახეობა. 10. რუსი მსახიობი, „ტკბილი ქალი“. 11. ისრაელის პარლამენტის სახელი. 12. ბაირონის ერთ-ერთი სახელი. 13. ნაზი, სათუთი, ძვირფასი. 14. ის, რაც ყველას გააჩნია, თუმცა ამას არავენ იმჩნევს. 15. ადრეული ფეოდალური ხანის სკანდინავიელი მოხეტიალე პოეტი. 17. ვლადიმერ! - პოლონურად. 19. თანამედროვე ბრაზილიელი ფეხბურთელი. 21. ძველბერძნულ მითოლოგიაში ბელეროფონტეს ქალიშვილი, რომელმაც ზევსისაგან გმირი სარპედონი შობა. 23. მევენახის სინონიმი სიტყვა დავით გურამიშვილის ცნობილი ლექსის თანახმად. 24. ზოგიერთი ცხოველისა და მცენარის თავდაცვითი შეგუება არსებულ გარემოსთან. 27. ანლო წარსულის რუსი ფეხბურთელი, იგორ... (შეიძლება ახლაც თამაშობს, ვერ გეტყვით). 29. XIX-XX საუკუნეების ცნობილი ფრანგი მწერალი, მარსელ... 32. ქალაქი სამხრეთ საქართველოში. 33. ზედპირული განათლება ანუ რა? 34. თანამედროვე ქართული ანეკდოტების ერთ-ერთი გმირი. 35. არასრული სართული, რომელიც დაშენებულია სახლის ზედა სართულზე.

შედეგად: 1. სახელი, რომელსაც პიპინა განურჩევლად ყველას დასახსნის. 2. თარგმნილ გერმანულად - „სოცარი ბავშვი“. 3. უკრაინის ქალაქ ლუგანსკში წარმოებული

ავტომობილი სა სახელი. 4. საფრანგეთის ისტორიული რეგიონი. 5. XX საუკუნის დიდებული ქართველი მწერალი-ნოველისტი. 6. შხამების თვისებების შემსწავლელი მეცნიერება. 7. საშუალო მანძილებზე მორბენალი ცნობილი ინგლისელი სპორტსმენი, 80-იანი წლების ოლიმპიური თამაშების ორგზის ჩემპიონი, სებასტიან... 8. სამი სარკისაგან შემდგარი საავეჯო ელემენტი. 9. თანამედროვე პოლანდიელი ფეხბურთელი. 14. ინგუშეთის პოლიტიკური-ადმინისტრაციული ცენტრი. 16. აფრიკის სახელმწიფო მალავის დედაქალაქი. 18. უკანასკნელი პერიოდის რუსული პოლიტიკის ერთ-ერთი თვალსაჩინო და მაღალთანამდებობებიანი წარმომადგენელი. 20. ქალაქი სამხრეთ პოლონეთში, სადაც პიტლერელმა ფაშისტებმა საკონცენტრაციო ბანაკებში ოთხ მილიონზე მეტი ადამიანი ამოხოცეს. 22. XX საუკუნის რუსი მწერალი, იური... 25. ადამიანთა სხვადასხვა „ფერებად“ დაყოფის მოძღვრება-იდეოლოგია. 26. ბალკანეთის ნახევარკუნულის სიახლოვეს მდებარე კუნძული ეგეოსის ზღვაში. 28. ძრავების, მექანიზმების და მისთანების მბრუნავი ღერო. 30. ძველი, წარსულის კუთვნილი ანუ როგორი? 31. ფრანგი პუბლიცისტი, უტოპიური კომუნიზმის იდეოლოგი, მუსეი უტიე... (1788-1856).

შედეგად
ალ. კლავარიაშვილი

კითხვა №1

ავსტრიელმა მეცნიერმა სტიგნიცმა დათვალა, რომ ადამიანი ამას დღეში საშუალოდ 150-ჯერ აკეთებს, რადგან ეს ერთ-ერთი საშუალებაა ამქვეყნად თავის გატანისა. ამასთანავე ისიც ცნობილია, რომ ქალები ამ საშუალებას უფრო ნაკლებად მიმართავენ, ვიდრე მამაკაცები, რადგან ქალბატონები უფრო ემოციური არიან...

რა იგულისხმება?

კითხვა №2

ერთხელ ძველ ბაბილონში ქალაქის განაბირას მღვარ სახლს ცეცხლი წაეკიდა. როცა სახლის პატრონი მივიდა თავის ხანძარმოდებულ საცხოვრებელთან, ცეცხლი უკვე სასურავამდე იყო ასული. მეზობლებმა დააპირეს ხანძრის ჩაქრობა და წყლის მისხმა გადაწყვიტეს, მაგრამ პატრონი შეევედრა მათ, რომ ეს არ გაეკეთებინათ, რადგან ამით გაანადგურებდნენ მის მთავარ სიძიდერს...

რას?

კითხვა №3

პორტუგალიურ ენაზე მისი სახელი გამოხატავს ასეთ აზრს - „დაარტი ვიხი“. მისმა წარმომადგმელმა შექმნა ვარაუდები, რომ ისიც დაიპყრობს მთელ პლანეტას მსგავსად ერთი მისი ძველი „კოლდესის“, რომელიც XX საუკუნის დასაწყისში მთელ მსოფლიოში გავრცელდა

რა ვგულისხმობთ?

კითხვა №4

მოსკოვის ერთი დიდი სამეცნიერო ინსტიტუტის სამეურნეო ნაწილის თანამშრომელთა წინაშე ერთხელ დაისვა საკითხი შენობაში პარვის მოძრაობის მიმართულების დადგენისა. სამეურნეო მუშაკებს ამ პრობლემის გადაჭრაში ვერაფერი დახმარებდა ვერაფერი და ხმარებდა ვერაფერი ინსტიტუტის თანამშრომლებმა. ბოლოსდაბოლოს საკითხი გადაჭრა ერთმა ბავშვმა ყველასათვის კარგად ცნობილი საშუალებით

რა საშუალება იყო ეს?

კითხვა №5

ეს სიტყვა წარმოიშვა XVIII საუკუნეში და მას საფუძვლად ბერძნული „ქაოსი“ დაედო. ეს სიტყვა ახლა ყველამ იცის, თუნდაც იმის გამო, რომ მისი ნაკლებობის გამო ჩვენ ბევრი პრობლემა გავვიწყდა...

მაშ რა სიტყვაა ნარმოივან „ქაოსისაგან“?

კითხვა №6

ეს გამოგონება შეიქმნა 1938 წელს უნგრეთში. ის ყველა ჩვენ-თავანისათვის კარგადვე ცნობილი, რადგან არ არსებობს დღის ადამიანი, ვისაც ერთხელ მაინც არ სჭერია ის ხელში. ზოგ ქვეყანაში მას მისი გამოგონებლის სახელი ჰქვია, ჩვენში კი ოფიციალურად ორსიტყვიანი სახელი აქვს, რაც რუსულიდანაა სიტყვა-სიტყვით თარგმნილი, არაოფიციალურად კი მას ერთი, შეიძლება ითქვას, შეუსაბამო სიტყვით მოვიხსენიებთ

რა იგულისხმება?

კითხვა №7

მას ბევრი რამ აქვს საერთო მარტოსთან და ენგელსთან: სახელი, მშობლიური ენა და, რა თქმა უნდა, დაუკლებელი ფანტაზია...

შინ პრის ეს ქაიში?

კითხვა №8

ერთხელ ენაკვიმატი ფრანგი ფილოსოფოსი ანტუან დე რივაროლი ერთ წვეულებაზე მიიპატიჟეს, სადაც საკმაოდ ყვენი ადამიანები იყვნენ შეკრებილი, რივაროლმა არც აცია და არც აცხელა საოცარი სიღრმით განმსჯვალული ძალზედ გრძელი სიტყვა წარმოთქვა... მოგვიანებით ჰკითხეს მას, თუ რაღამ ჩაიდინა ეს იმ ხალხის წინაშე, ვინც გონიერებისაგან საკმაოდ შორს დგას... მან უპასუხა, რომ შეეშინდა...

რის შეშინდა

ანტუან დე რივაროლს?

კითხვა №9

რა აქვთ საერთო ძვრომაელ პოეტს, ინგლისელ ადმირალს და დანიელი პრინცის მეგობარს?

გასული ნომრის „ფანტაზიორის“ პასუხები

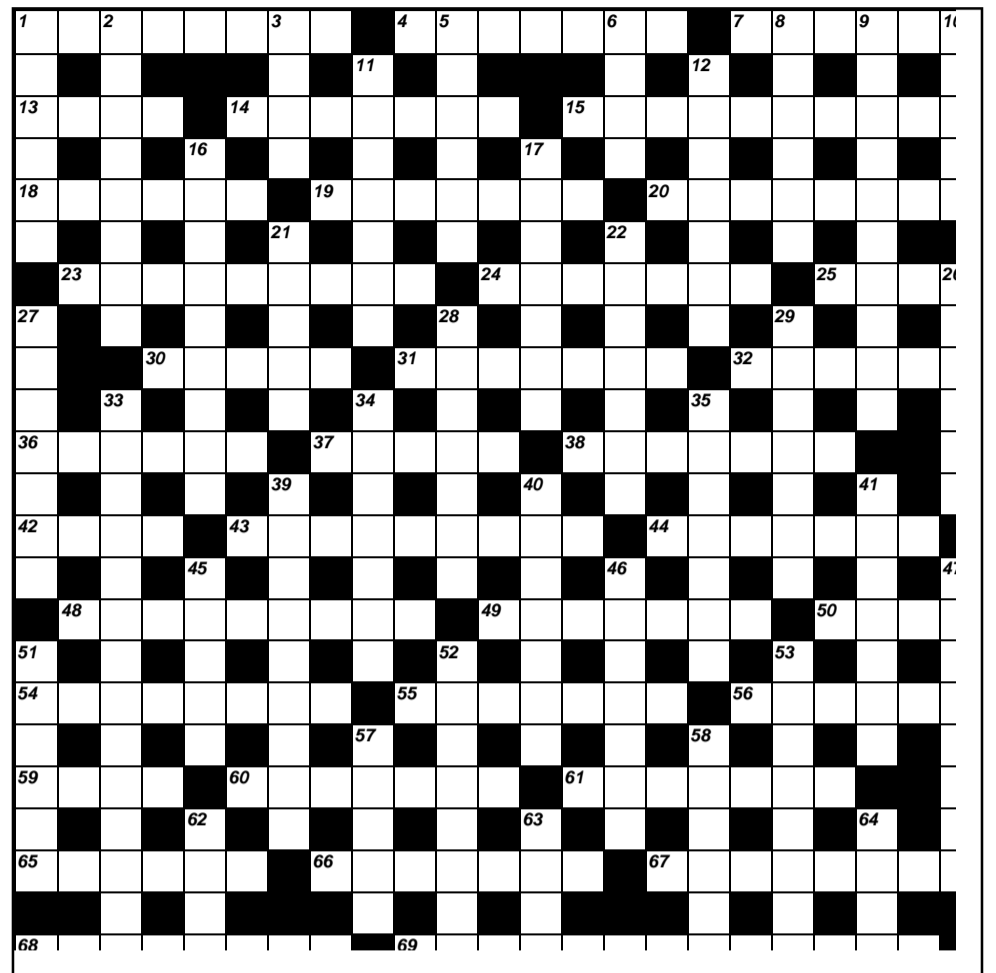
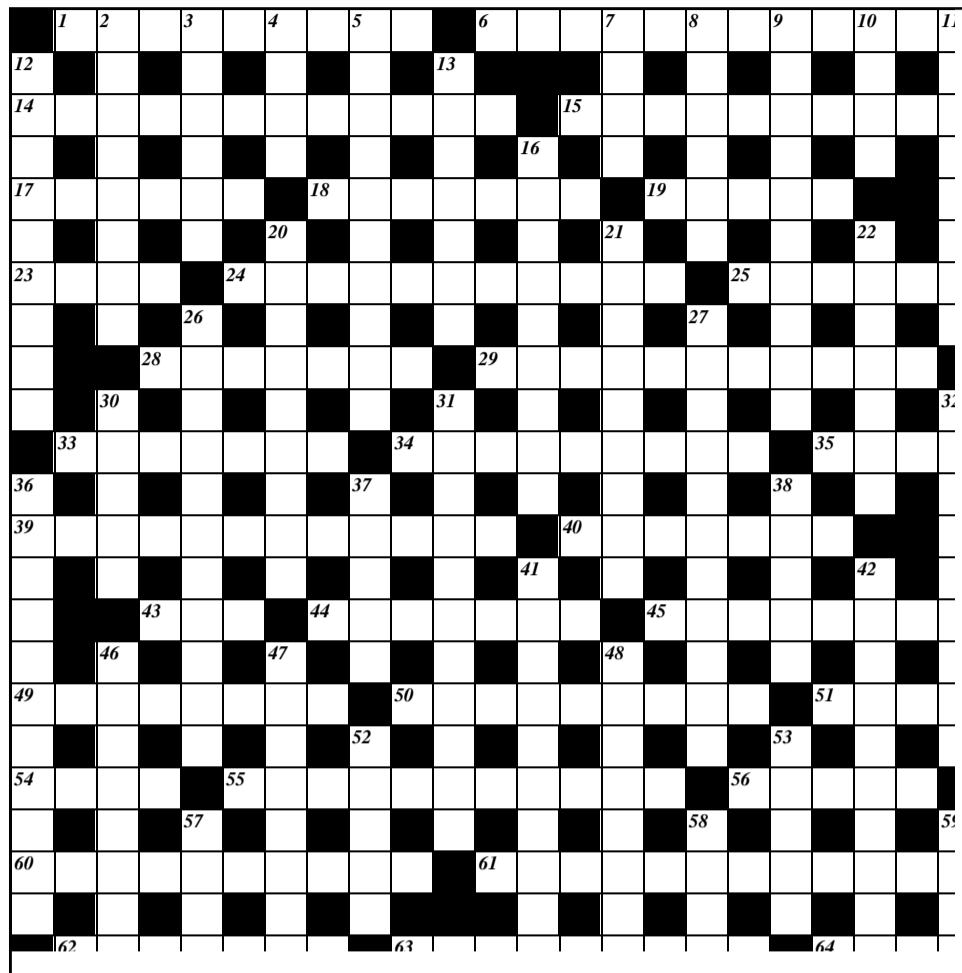
1. პირველი სიტყვა იყო „შხამი“ (რადგან დააპიგორეს და ბადრავით ჩაიყვანეს პარიზში). 2. ასტროლოგია თქვა, რომ შვეიცარიას ვარსკვლავებზე მისი სამსახურეობრივი მოვალეობანი არ ვრცელდება. 3. მონგენი გულისხმობდა ჭკუას, რადგან ამქვეყნად ჭკუის ნაკლებობას არავენ უჩივიან. 4. მუმუ. 5. საბონისი. 6. მაგარი კბილები გაქრა, რბილი ენა კი დარჩა. 7. მავდიძარა. 8. ფიშერი. 9. სომხეთის რადიომ დაახსენებდა პარგის პლენუმში. 10. ოსკარ უაილიდი გულისხმობდა მოწყვნილობას.

2002 წლის გაზაფხულის საკროსვორდო ჩემპიონატი

უმაღლესი ლიგა, პირველი ტური,

2-3.02. (11-დან-14 საათამდე)

პირველი ლიგა, მეორე ტური,



თარგმანად:

1. ჩვენს სინამდვილეში ასეთი დარბაზებიც არსებობს. 6. სომხეთის მეცნიერებებთან აკადემიის პრეზიდენტი წლების განმავლობაში. 14. (საპრიორი კითხვა №1) ნაცარქექიათა გვარის და კლასის ერთ-ერთი ქართული კოლორიტული ზღაპრული პერსონაჟი. 15. (საპრიორი კითხვა №2) ქალაქი დიდ ბრიტანეთში, სადაც ნაწილობრივად ადამიანის ეპოქის სუბიექტი იქნა ნაპოვნად. 17. რა ერთეული ცნობილი ქართველი უფოლოგის, ბაგონ შონიას? 18. თანამედროვეობის ბევრი ლამაზმანის სამოღვაწეო არეა. 19. ამის სახელმწიფოს დედაქალაქი. 23. მადანი სიღვას მუსუკალური მამა. 24. (საპრიორი კითხვა №3) ომის დამთავრების შემდეგ ქვეყნის ეკონომიკის გადაყვანა სამხედრო წარმოებიდან სამოქალაქოზე. 25. სახუმარო წარმოდგენა. 28. (საპრიორი კითხვა №4) რა გვარია ხეიანის როლის შემსრულებელი (ბავშვობაში) ცნობილი ფილმში „კამელუქი“? 29. თურქეთის ქალაქი ედირნეს ბერძნული სახელი. 33. შუა აზიისა და ყაზახეთის სტეპებში მოხინარდრე წყვილ-წლიქოსანი. 34. (საპრიორი კითხვა №5) უმაღლესი სასწავლებელში ჩაბარების თითქმის აუცილებელი საშუალება, რომელიც დღემდე შემოგვრჩა. 35. (საპრიორი კითხვა №6) XVI საუკუნის ფრანგი პოეტი, ნეოლატინიზმის წარმომადგენელი. 39. ყოველი ნორმალური სახელმწიფოსათვის აუცილებელი სტაგუსი. 40. მართლმადიდებლურ ეკლესიაში სალოცო ღვთისმშობლის ხატის სახელი. 43. თურქ მამულშიშვილია უმაღლესი წოდება. 44. ახლო წარსულის შედეგი ფეხბურთელი. 45. ფრანგული წარმოების ავტომობილი. 49. (საპრიორი კითხვა №7) ვინ იყო სულ ახლახანს თეგის არხები? 50. (საპრიორი კითხვა №8) პასუხი დამოკიდებულება ცხოვრების მოვლენებსა და, სინამდვილისადა.

პეპელად:

2. ძველ თბილისში გავრცელებული თამაში წინდაში წაყრილი მარცვლეულით. 3. (საპრიორი კითხვა №11) ვინაა იგი, ვინც პელებს თავისუფლება აჩუქა. 4. ყველაზე ცნობილი ქართველი ბერძენის (თუ ბერძენი ქართველის) სახელი. 5. ერთი და იგივე განსაზღვრების, მსჯელობის გამოხატვა. 7. იაპონური ვიდეო-აუდიო ფორმა. 8. ქალაქი ჩინეთში. 9. ანგონი ვან ლევენჰუკის მიერ შექმნილი ობიექტი ხელსაწყო. 10. საჭაპურის სახესხვაობა. 11. ჟან რასინის ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი ანტიკურსუჟეტიანი გრაველი. 12. პერსონაჟი ქალბატონი ლა გუდადის კინოგაღმრთიდან. 13. საკმაოდ დიდი ქალაქი რუმინეთში. 16. (საპრიორი კითხვა №12) ნაწილი იმ ფრაზისა, რაც აუცილებლად უნდა წარმოთქვა რომელი ბანაობის წინ. 20. ქართული კინოს ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი „რეჟისორი“ (მსახიობის გვარს ვგულისხმობთ). 21. ამა თუ იმ წრისათვის მიუღებელი, უღირსი სუბიექტი. 22. მოგზაური და ნაგურალისტი, რომელმაც შდვის ერთ ცხოველს დაანათლა თავისი გვარი. 26. XIX საუკუნის ცნობილი ქართველი საზოგადო მოღვაწე. 27. რელიგიური სექტანტიზმი მიმდინარეობს, რომელიც უარყოფს საეკლესიო იერარქიას. 30. (საპრიორი კითხვა №13) იმ ცნობილი ამერიკელი პანისტის სახელის ნაწილი, რომელმაც 50-იანი წლების ბოლოს საბჭოეთი გადარია. 31. (საპრიორი კითხვა №14) ერთ-ერთი მთავარი როლის შემსრულებელი ფილმში „კორიანი-43“. 32. მსახიობის ყოველდღიური საქმე. 36. (საპრიორი კითხვა №15) თანამედროვე ქართული ესტრადის მომღერალი ერთ-ერთი ახალგაზრდა ქალბატონი. 37. (საპრიორი კითხვა №16) შედეგის თავადი დინასტია, რომელიც შუა საუკუნეებში ფაქტობრივად მართავდა შვედეთს. 38. (საპრიორი კითხვა №17) ხორკლიანი ზედაპირის მქონე სვერის ფორმის იაპონური სატყორცნი ცივი იარაღი.

თარგმანად:

1. უძველესი სახელმწიფო, რომლის სახელიც ითარგმნება, როგორც „ღმერთის კარიბჭე“. 4. ფრანგული სათავადაზნაურო წოდება ბარონსა და გრაფს შორის. 7. (საპრიორი კითხვა №1) 1516 წ. ინგლისელი მთარგმნისა და პოლიტიკოსის, ინგლისის მეფე ჰენრის VIII-ის მრჩველის მიერ დაწერილი რომანი. 13. შუა სს საფრანგეთის ქალაქი, რომელიც ორლანის მუშავე მოკავშირე და ამავე დროს კონკურენტი იყო. 14. ის, რაც ერთმა იგალიელმა 1492 წლის 14 ოქტომბერს აღმოაჩინა. 15. თავდაპირველად ეს სიტყვა მე. რომში აღნიშნავდა საპატიო მხედრობითაღმართის წოდებას, აგუსტუსის შემდგომ კი მას სხვა დაგვირგვინი მიენიჭა. 18. გეოგრაფიული ობიექტი, რამაც ნაგვის ჩაყრა ძველ ეგვიპტეში სიკვდილით ისჯებოდა. 19. (საპრიორი კითხვა №2) შუა სს ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებში ტყვე. 20. რუსეთისათვის ყველაზე ახლობელი მონა. 23. (საპრიორი კითხვა №3) რუსული ოქროს მონეტა 10 მანეთის ნომინალი, 1897 წლიდან კი - 15 მანეთის. 24. ხმელთაშუაზღვის ნაპირის 1945 წელს შექმნილი სახელმწიფოს თითოეული მკვიდრი. 25. ის, ვინც 20 წლის წინ ირანში იქნა განდევნილი აიათოლა პოქმეისის მიერ. 30. (საპრიორი კითხვა №4) ძველ ფრანგ პუენტილ თავდათვლის დინასტია, რომელთა წარმომადგენლები „უფლისწულის“ ტიტულით სარგებლობდნენ. 31. (საპრიორი კითხვა №5) ამორიულ ტომთა წინამძღოლი, რომელმაც 5400 კაციანი ლაშქრით ჩ. წ. აღ-მდე XXIV ს-ში შუმერს დაიპყრო. 32. რისამე განვითარების საფეხური. 36. ბურგუნდიის პერეგოს მარლის მეგასხელი, პერეგოსა, რომელიც მუდმივად მოქმედებდა საფრანგეთის მეფე ლუდოვიკო XI-ის. 37. ევროპის ცნობილი მდინარე. 38. (საპრიორი კითხვა №6) ფაშისტურ გერმანიაში schutz-staffel-ის მოხარული წევრი. 42. ფინიკებისა და კარტაგინის ხალხური სიმღერა. 43. შუა სს იგალიაში წარმომადგენელი ცეკვა, რომელიც, თავად იგალიელების თქმით, შქერის ნაკებმა გამოიწვია. 44. ესპანელი ბაგონობისაგან გათავისუფლებული ნიდერლანდების მმართველი ვილჰელმ (.....) 48. დიდი მოღვაწე პოეტი და საზოგადო მოღვაწე, პეტრე I-ის მარჯვენა ხელი და მრჩეველი. 49. (საპრიორი კითხვა №7) რომელი ისტორიკოსის ტაციტუსის თხზულება. 50. მლიმანის მიერ აღმოჩენილი უძველესი ქალაქი. 54. 1793 წ. საფრანგეთის კონვენტის მიერ დადგენილი კალენდრის IX თვე. 55. საქართველოში თამარ მეფის პერიოდში ყუთლუ-არსლანის მიერ ჩამოყალიბებული სახელმწიფო ორგანო. 56. შუა სს დასავლეთ ევროპაში: ვაჭრებისა და ხელოსნების გაერთიანება. 59. „მთავარი ნედლეული“, რაც დიდი ხნის განმავლობაში სახელმწიფოს შემოსავლის საყრდენი იყო. 60. (საპრიორი კითხვა №8) აშშ-ში სამოქალაქო ომის დროს „სამხრეთის შტატთა კონფედერაციის“ დედაქალაქი. 61. ერთ-ერთი „უდიდესი გზათა“ შორის. 65. რისამე სრულყოფის განსახიერება, ვიქტორი, როგორც ფაშისტებს არიული რასის აღმამანი მიანდიათ. 66. (საპრიორი კითხვა №9) საბერძნეთის მთიანი მხარე, რომელმაც პოეზიაში შექმნა იდილიური ქვეყნის სტატუსი მიიღო. 67. ფარაონთა სამარხი. 68. ქალაქი ესპანეთში, არაბთა წინააღმდეგ ბრძოლის ერთ-ერთი საყრდენი პუნქტი. 69. (საპრიორი კითხვა №10) ის, რაც ადოლფ ჰიტლერი

გერმანიაში ახორციელებდა ომადე.

პეპელად:

1. საქართველოში ფეოდალური წყობის ერთ-ერთი წარმომადგენელი. 2. (საპრიორი კითხვა №11) კათოლიკე წმინდანი, რომლის სახელიც 1572 წლის შემდეგ სისხლითაა შეღებული. 3. საბერძნეთის გერეკ-ალმ. ერთეული. 5. მდინარე, რომლის ნაპირებზეც ერთ-ერთი პირველი რუსული დასახლება წარმოიშვა ამერიკის კონტინენტზე. 6. პირველყოფილი თემური წყობილებისთვის დამახასიათებელი ეთნიკური ერთობის და საზოგადოებრივი ორგანიზაციის ფორმა. რომელიც მონათესავე გვარებს აერთიანებს. 8. საზოგადოებრივი მუშაობის ფორმა, რომელსაც ევროპაში თეთრი, ინდოეთში წითელი, მე. იაპონიაში კი იასამინისფერი შეესაბამებოდა. 9. (საპრიორი კითხვა №12) ის, რისი მინისტრიც ფაშისტურ გერმანიაში იოჟეფ გებელსი იყო. 10. უძველესი სომხური ქალაქი. 11. ბალახით დაფარული ვრცელი ვაკე. 12. ქალაქი, რომელიც XIX საუკუნეში არსებული იმ იგალიური სამეფოს დედაქალაქი იყო, რომელსაც საფრანგეთის სამეფოს ბურბონთა დინასტიის წარმომადგენლები მართავდნენ. 16. ციური სხეული, რომელსაც ბერძნული წითელი ვარსკვლავი უწოდებდნენ. 17. სამცხის მმართველის გიგული. 21. ინდოეთის თეთრი იგალიური ენა, მსოფლიოში ერთ-ერთ უძველესი. 22. შუა სს ლიგის სათავედ აღიქმება. 26. ევროპის სახელმწიფო, რომელიც XIX საუკუნეში შეიქმნა და რომლის მეფეც ვიქტორ-ემანუელი იყო. 27. ჩანჩქერი, რომელიც ინდოეთისათვის რელიგიური დანიშნულებას ატარებს. 28. ქართველ მეფეთა სახელი. 29. პოლიტიკური მოღვაწე, რომლის პარტიული მესახელიც „კოლა“ იყო. 33. (საპრიორი კითხვა №13) შუა სს ინგლისელ მეფეთა ერთ-ერთი დინასტია. 34. (საპრიორი კითხვა №14) ვანდალების ბელადი, რომელმაც 476 წელს რომი აიღო. 35. სოციალისტ-რევოლუციონერები მე-20 საუკუნის დასაწყისში. 39. (საპრიორი კითხვა №15) 1156 წ. პალესტინაში კარმელის მთაზე დაარსებული კათოლიკური ორდენის წევრი. 40. ერი, რომელიც უძველესი საბერძნეთის გერეკორიამე სახლობდა. 41. (საპრიორი კითხვა №16) ტერიტორია, რომელიც ესპანეთისა და საფრანგეთის მუდმივი დავის საგანი იყო ძველად. 45. რძეში მოხარული ცომი. 46. მდინარე საქართველოში. 47. გემის გია, რომელსაც მიეკუთვნებოდნენ კოლუმბის „სანტა მარია“ და „ნინია“. 51. (საპრიორი კითხვა №17) პირველი მსოფლიო ომის დროს გამოყენებულ პირველ ქიმიურ იარაღში გამოყენებული არი. 52. შუა სს იგალიაში პირი, რომელსაც ბავშვობაში მოცილებული ჰქონდა სასქესო ორგანოები სმის შენარჩუნების მიზნით. 53. გზა, რომლის ნაპირებზეც, ინკების წარმომადგენელი, გარდაცვლილია სულები სახლობდნენ. 57. (საპრიორი კითხვა №18) ერი, რომლის წარმომადგენელიც იყო ის, ვინც ჯეიმს კუკს გემო გაუსწავა. 58. (საპრიორი კითხვა №19) ქალაქი, რომლის უძველესი სახელიც ლუტეცია იყო. 62. ესპანელი პერეგო, ნიდერლანდებში ესპანეთის მეფისინაცვალა. 63. ესპანეთის ეროვნული გმირი არაბეთთან ბრძოლაში. 64. (საპრიორი კითხვა №20) შუა საუკუნეების ინგლისში სახალხო თხზულება, რომელსაც მეფეს აწვდებდნენ განსახილველად.



51. სახელი ცნობილი ოსი პოეტის, ჯუსთინიასი. 54. XVI-XVII საუკუნეების იგალიური ფილოსოფოსი, ისტორიკოსი ფიქციონერები. 55. კაცი, რომელსაც ემანუელ ლასკერმა „ჰადრაკის პომპროსი“ უწოდა. 56. (საპრიორი კითხვა №9) მსოფლიოს მრავალჯობს ნემპონი ირანელი მოჭიდავე 50-60-იან წლებში. 60. XX საუკუნის შედეგი ფერმწერი. 61. აფრიკული სახელმწიფოს დედაქალაქი. 62. ყველაზე ცნობილი ჯინ-ჭარბი. 63. (საპრიორი კითხვა №10) გიბერტიუსი და ქალური და ოჯახური ერთგულების ღვთაება ძველრომაული მითოლოგიის თანახმად. 64. ახლო წარსულის იგალიური წარმომადგენელი ბელგიელი ფეხბურთელი.

41. ვინ იყო ატილა ბარბაროსი რომის იმპერიისათვის? 42. (საპრიორი კითხვა №18) გრანატების კლასის მინერალი, ანუ მისი გამჭვირვალე ოქვიდროული სახესხვაობა. 46. ინილით ილსტრამია და შეეცადეთ დაადგინოთ ამ ბარელიეფური ქმნილების ავტორის ვინაობა. 47. XIX-XX საუკუნის მღვდარზე მოღვაწე ცნობილი რუსი მათემატიკოსი. 48. XIV საუკუნეში მოღვაწე ერთ-ერთი ყველაზე დიდი რუსი მთარგმნელი. 52. (საპრიორი კითხვა №19) ციკლოპთან ტყვეობაში ყოფნისას, ცალთვალა გოლიათმა ოდისესს კითხა - ვინ ხარ შენ? - არავინ! - უპასუხა ოდისესმა. თუ გსმნიათ, როგორ ფერხს ძველბერძნულად სიტყვა „არავინ“, მაშინ იმ კიდევ ერთ სახელსაც გაიხსენებთ, რაც ეშმაკ ოდისესს შერქვა. 53. სანიავებელი საშუალება. 57. შაჰა ბარათაშვილის საყვარელი მამართაბა, მისიელ ჯავახიშვილის რომანის თანახმად. 58. (საპრიორი კითხვა №20) 20-იან წლებში ცნობილი იყო ასეთი კომიკური დუეტი „(?????)“ და პატაშინი“. 59. ხესთან მომუშავე ერთ-ერთი საეკიდალისტი.

ქილა ათ ქულან მიიღებთ, თუ ვინავე გვიარცხა მოსხაველ კითხვებს სწორ პასუხებს გასცემთ პირველი ტურის ფოტოებზე კი შემდეგი ადამიანები იყვნენ გამოსახული: 1. ტომ ჰენტი. 2. ავა გარდერი. 3. ლუდმილა ხიტაივა. 4. იცხაკ რაბინი. 5. ლუდმილა საველივა. 6. დენის როდმანი. 7. იგორ ნეტო (მე. ფეხბურთელი). 8. ემა ტომასონი. 9. ლერი ვაიხინაშვილი („განგამის“ ბონდი). 10. თამარ კოკოვა („ფატიმა“).

ნიმუშის, რომ პირველი ლიგაში მონაწილეობა ჩაბრუნდით, 10 ჰარიან მინიგამ რაპი უნდა მიიღოთ მონაწილეობა. ქულათა გამოთვლის სიზავე ასეთია (პირველი ლიგაში) ქულათა საერთო რაოდენობა გაიყოს ჩაბრუნული ჰარიან რაოდენობაზე და მიიღება ქოუშინიანი. ანა ვაგალითად: თუ ქოუშინიანი 235-9=26.11. სხვა ჰარიანი მონაწილეობა და დაბრუნება 235-9=26.11. ანა რომ ჰარიანი ჩართვა შეიძლება ვინავე ჰარიანად.

ქალაქი

ესპანელებისათვის კულტურა ცხოვრების აუცილებელ შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს. სურვილი შემეცნებისა და საკუთარი ინტელექტუალურობის დემონსტრირებისა ყოველ ესპანელს ძვალსა და რბილში აქვს გამჟღავნებელი. თუ გსურთ, რომ ესპანელს თავი მიაჩნოთ, მისი ქვეყნის კულტურა კარგად უნდა იცოდეთ ან სურვილი მაინც გაგაჩნდეთ მისი შესწავლისა. თქვენ, რა თქმა უნდა, არავინ მოგთხოვთ, ვთქვით, გარსია ლორკას ლექსების ზეპირად ცოდნას, მაგრამ თუ ამ სიმღერებს ფლობთ, ჩათვალეთ, რომ ნებისმიერი ესპანელის ალტაცებულ შზერას დაიმსახურებთ. სწორედ გარსია ლორკას ბალადა „ხარი და სიკვდილი“ გახლავთ **ესპანელთა საყვარელი ლექსი.**

ეს არის ელევია ცნობილი მატადორის ივანასიო სანჩეს მესიასის სიკვდილის შესახებ, რომელიც არენაზე ხარმა განგმირა. ზოგადად კი ესპანელთა ლიტერატურული გემოვნება, რა თქმა უნდა, სერვანტესის „დონ კიხოტო“ ნასაზრდობი და მთელი მათი აზროვნებაც ამ ნაწარმოებით სულდგმულობს, მაგრამ მაინც არ შეიძლება იმის თქმა, რომ მხოლოდ სერვანტესი და გარსია ლორკა აყალიბებენ ესპანურ ცნობიერებას. განა მხატვრები - ველასკესი, გოია, პიკასო თუ დალი, ან კომპოზიტორები - დე-ფალია, გრანდოსი თუ როდრიგო, დრამატურგები - კალდერონ დე ლა ბარკა, აგუსტინო მორეტო, ლოპე დე ვეგა და ტირსო დე მოლინა არ არიან იმის ღირსნი, რომ ამ ქვეყნის უდიდეს შვილთა სიაში იქნენ მოხსენიებული? არაინ! რა თქმა უნდა, არიან და ამიტომაც ესპანელები თვლიან, რომ მსოფლიოს ყველა მოსწავლეს კი უნდა იცნობდეს ამ გენიური ხელოვანი ნამოღვაწარს.

აი, **კორუნიის საინფორმაციო** საკითხი, რაც არანაკლებ მნიშვნელოვანია ესპანელთათვის. საქმე ეხება ინგლისურ-ესპანურ კულტურულ ურთიერთობებს, ანუ - ინგლისელები, რომლებიც ძნელად ითვისებენ უცხო ენებს, ესპანელთა შესახებ ინფორმაციას ფლობენ იმ წიგნებიდან, რომლებიც ინგლისელმა ავტორებმა დაწერეს; ესპანელები კი ინგლისურ ყოფას მხოლოდ ინგლისურენოვანი მწერლების მეშვეობით ეცნობიან. ამიტომაცაა, რომ ყოველ ესპანურ ოჯახში შეხვედებით შექსპირისა თუ დიკენსის თხზულებათა კრებულებს, ინგლისელები კი ესპანეთს ერნესტ ჰემინგუეის ან ჯორჯ ორუელის ნაწარმოებებით იცნობენ. ასე რომ, იქნება არასწორი წარმოდგენა ესპანელთა შესახებ, რაც ზოგჯერ ახალისებს, უფრო ხშირად კი წყენას ჰკვირებს ყოველ თავმოქმედ და კულტურულ ესპანელს.

ეს უცნაური ესპანელები

ნაწევრები დროუ ლონგის წიგნიდან

პრასა

თითქმის ნახევარი მილიონი ესპანეთის მოსახლეობისა გაზუთ „მარკას“ მკითხველები არიან. ეს არის ყოველდღიური გაზეთი, რომელიც მხოლოდ ფენსურთის ამბებს აშუქებს. ზოგადად კი უნდა ითქვას, რომ ესპანელები გაზეთების დიდი მოყვარულები არ არიან. აქ ყველაზე მრავალტირაჟიანი გამოცემებია ითვლება „პაისი“, „მუნდო“, „ვანგუარდია“ და „ABC“; ყოველი მათგანის ტირაჟი

გაწევა სხვის მოსვლამდე. „კანტე ხონდოს“ ოსტატები მართლაც წელებს ამა თუ იმ ნოტას, მაგრამ ამასობაში ახერხებენ სატრფიალო თუ საემირო ამბების თხრობას, სულიერი ტკივილების, დარდისა თუ სიხარულის, ცილისწამებისა თუ სიღრბისის, პესეტას დეკლავაციისა თუ საქონლის გაძვირების ამბების გადმოცემას. **როსა ესპანელია პრევიანი, ინიჩი აუმილუბლად ხეპაპანი.**



სანტიაგო და კომპოსტელა

400 000 ზეგემპლარს აჭარბებს. ყვეთელი პრესა, რომლის დანიშნულება მაგან სახელმწიფოებრივ მოღვაწეთა თუ გამოჩენილ ადამიანთა პირადი ცხოვრების დემონსტრირება, ესპანეთში არანაირი პოპულარობით არ სარგებლობს.

საქვები და სიძვარეუბანი

დღევანდლამდე დიდად პოპულარულია „**კანტე ხონდო**“ (მონოტონური სიმღერა, ფლამენკოს ნაირსახეობა), რომელსაც ოთხსაწლოვანი ისტორია აქვს. „კანტე ხონდოს“ მოყვარულები დასცილიან ყველას, ვისაც ამგვარი სიმღერისა არაფერი გაეგება ან ცდილობს რაღაც წაიღიდინოს ამ სტილში. ამგვარი მცდელობა უფრო იმას წააგავს, ვინმე მომღერალს უცებ ხმაში ხრინწი რომ მოერევა ხოლმე და ერთ რომელიმე ნოტას რომ

როგორმე მოწინააღმდეგეს აჯობონ და დამქანცველი როკით სიკვდილის პირას მიიყვანონ იგი. არ შეიძლება არ ვასხენოთ „**ხობა**“, თავისი მხიარული ხტუნვა-თამაშით და მაცუნებელი რიტმით, ან „**სარკანა**“ - კატალონიელთა საყვარელი ცეკვა, „**ფანდანო**“, რომლის კასტანიეტების ყლარუნში და გამოკრებულ სისწრაფეში თითქოს ანდალუზიელითა სულითა ჩაქსოვილი...

ახალგაზრდები კი, რა თქმა უნდა, როკს და მისთანსაც მისდევენ, თუმცა მასშიც შეინიშნება ესპანური კულტურის კვალი, რადგან აქ გავრცელებულია ე.წ. „როკ კონ რაისეს“ ანუ „აღვილობრივი ფესვების როკი“, რაც „ფლამენოს“ უფრო წააგავს, ვიდრე თანამედროვე გაგების როკს...

ესპანეთის ქალაქები

- **აილიანი** - ქალაქი-პორტი ბისკაის ყურეში. 87 000. კურორტი.
- **ალკანისა** - ქალაქი მურსიას ოლქში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 129 000.
- **ალკანისა** - ქალაქი-პორტი ხმელთაშუა ზღვაზე. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 261 000. კურორტი.
- **ალმერია** - ქალაქი-პორტი ანდალუსიის ოლქში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 16 000.
- **ალმასირანი** - ქალაქი-პორტი ხმელთაშუა ზღვაზე. 101 000. კლიმატური კურორტი.
- **არანსუანი** - ქალაქი მადრიდის შემოგარენში. 35 000.
- **ბალარნა** - ქალაქი კატალონიის ოლქში. 225 000. კურორტი.
- **ბალასონი** - ქალაქი ესტრემადურას ოლქში. 128 000.
- **ბაზა** - ქალაქი გრანადას პროვინციაში. 20 000.
- **ბაილინი** - ქალაქი ანდალუსიის ოლქში. 10 000.
- **ბარსალონი** - კატალონიის დედაქალაქი. პორტი. 1 700 000.
- **ბილბაო** - ქალაქი-პორტი ბასკეთში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 950 000.
- **ბურგოსი** - ქალაქი ჩრდ. ესპანეთში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 164 000.
- **გვადალკანარა** - ქალაქი კასტელია-ლა-მანჩაში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 57 000.
- **გირენია** - ქალაქი ბასკეთში. 15 000.
- **გირანა** - ქალაქი ანდალუსიაში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 254 000.
- **გუადალუპე** - ავტონომიური ოლქის ცენტრი. პორტი ხმელთაშუა ზღვაზე. 753 000.
- **ვალიადოლიდი** - პროვინციის ადმ. ცენტრი. 334 000.
- **ვიგო** - ქალაქი გალისიის ოლქში. 280 000. ატლანტის ოკეანის პორტი.
- **ვიგორია** - ქალაქი ჩრდ. ესპანეთში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 205 000.
- **ჰალინი** - ქალაქი-პორტი ანდალუსიაში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 154 000.
- **ჰარტანანა** - ქალაქი-პორტი მურსიაში. 176 000.
- **ჰორდოვა** - ქალაქი ანდალუსიაში. პროვინციის ადმ. ცენტრი.
- **ლა-ჰორენია** - ქალაქი-პორტი გალისიაში. 245 000.

გალისია GALICIA



გალისის მდებარეობს ესპანეთის უკიდურეს ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილში. რომაელები მას „ფინის გერა“-ს უწოდებდნენ, რადგან მას ქვეყნიერების დასასრულად მიიჩნევდნენ. გალისია შედგება შემდეგი პროვინციებისაგან: ლა კორუნია, ლუგო, ორენსე და პონტევედრა. გერეგორია - 29,5 კვ.კმ. მოსახლეობა - 2,8 მლნ. გალისია საკმაოდ მთავორიანი ადგილია, რომელიც ოკეანისაკენ ციფაბო კლდეებით ეშვება და ქმნის დიდი რაოდენობის ფიორდებს. რეგიონი გამოირჩევა თვითმყოფადი კულტურით, მდიდარი ფოლკლორით და საკუთარი ენით. **ლა კორუნია** - გალისიის უდიდესი ქალაქია რომელიც მრავალი ისტორიული არქიტექტურული ძეგლითაა განაშენიანებული. ქალაქის ყველაზე ორიგინალურ მგრიბს წარმოადგენს სახლის ფასადებით, რომლებიც მთლიანად მინითაა გარემოხილი. **სანტიაგო და კომპოსტელა** - გალისიის დედაქალაქი და ესპანეთის ერთ-ერთი უღამაზესი ქალაქი, რომელიც მომლოცველთა მარშრუტის ერთ-ერთ მთავარ ცენტრს წარმოადგენს.

მე-20 საუკუნის 500 ყველაზე ცნობილი ადამიანი

246. რადიარდ კიპლინგი
Kipling, Rudyard (1865-1936)
ინგლისელი მწერალი

დაიბადა ინდოეთში, განათლება მიიღო ინგლისში. ინდოეთში დაბრუნების შემდეგ შექმნა მოთხრობების ციკლი, რომელიც იმდროინდელი ინდოეთის ცხოვრებას ასახავს. ცხოვრების უკანასკნელი წლები გაატარა აშშ-ში, სადაც გადასახლდა მეუღლის ბინაში საცხოვრებლად და იქვე დაასრულა თავისი ცხოვრების მთავარი ქმნილება - „ჯუნგლების წიგნი“. 1907 წელს მიენიჭა ნობელის პრემია ლიტერატურის დარგში.

247. ჰენრი კისინჯერი
Kissinger, Henry (1923-)
აშშ პოლიტიკოსი

დაიბადა გერმანიაში. ხელისუფლებაში ნაცისტების მოსვლის შემდეგ ოჯახთან ერთად გადასახლდა აშშ-ში. 1968 წელს ნიუსონმა საპრეზიდენტო არჩევნების პერიოდში იგი მრჩეველად აიყვანა. არჩევნებში გამარჯვების შემდეგ კისინჯერი დაინიშნა სახელმწიფო მდივნის პოსტზე და ამ თანამდებობაზე პრემიერ ჯორჯის აბდინისტრაციაშიც მუშაობდა. გამოცემული აქვს რამდენიმე წიგნი, განაგრძობს მოღვაწეობას, როგორც საერთაშორისო ექსპერტი.

248. სენდი კოფაქსი
Koufax, Sandy (1935-)
აშშ სპორტსმენი

ბეისბოლის სენდი კოფაქსს ეკუთვნის არაერთი ასტრონომიული რეკორდი, რაც სპორტის ამ სახეობაშია დაფიქსირებული. მიუხედავად იმისა, რომ შედარებით ადრე, 30 წლის ასაკში მიატოვა აქტიური სპორტი, მომავლელი აქვს პრაქტიკულად ყველა ტიტული, რაც ბეისბოლის საერთაშორისო არენაზე არსებობს.

249. ჰელმუტ კოლი
Kohl, Helmut (1930-)
გერმანელი პოლიტიკოსი

უმაღლესი განათლება ფრანკფურტისა და ჰაიდელბერგის უნივერსიტეტებში აქვს მიღებული. აქტიურ პოლიტიკაში 1959 წლიდან ჩაერთო, როცა პარლამენტის წევრად აირჩიეს. 1976 წლიდან ქრისტიან-დემოკრატიის პარტიის სათავეში მოექცა, 1982 წლიდან კანცლერის უმაღლეს თანამდებობაზე გამწვანდა. ბერლინის კედლის დასრულების შემდეგ ჰელმუტ კოლის დიდი მცდელობის შედეგად აღმოსავლეთი გერმანია ერთიანი გერმანული სახელმწიფოს სრულყოფილი წევრი გახდა.

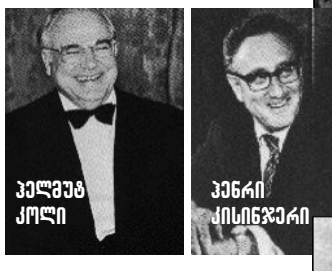
250. ფიორელი ბარდი
LaGuardia, Fiorello (1882-1947)
ნიუ-იორკის მერი

აქტიურ პოლიტიკაში ჩაერთო მას შემდეგ, რაც წარმომადგენელთა პალატის წევრად აირჩიეს. ამ

ორგანოში იგი 1917-21 და 1923-33 წლებში მოღვაწეობდა. 1933 წელს ნიუ-იორკის მერის პოსტზე შეცვალა კორუმპირებული ჯიმი უოლკერი და ქალაქს შესაბამისი წესრიგი დაუბრუნა. იგი დღემდე ახსოვთ ნიუ-იორკელებს, როგორც ერთ-ერთი ყველაზე ენერჯული და თავდადებული მერი ამ ქალაქისა.

251. ლატრ დე ტასინი
Lattre De Tassigny (1889-1952)
ფრანგი ჯარისკაცი

განათლება იემუიგების სასწავლებელში მიიღო. პირველი მსოფლიო ომის დროს ინფანტერიის ბატალიონს ხელმძღვანელობდა, დაიჭრა ოთხჯერ დაა წარდგინდა ოქნა საფრანგეთის უმაღლეს სამთავრობო ჯილდოებზე. მეორე მსოფლიო ომის დროს იყო ფრანგული არმიის ერთ-ერთი ლიდერი. საფრანგეთის დაცემის შემდეგ სამსახური განაგრძო გუნდისში, საიდანაც ვიშის მთავრობამ მალე უკან გაიწვია მოკავშირეთა ჯარების დასახმარებლად. მოხვდა გყვეობაში, საიდანაც გაიქცა ინგლისში და



სათავეში ჩაუდგა საფრანგეთის პირველ არმიას, რომელმაც უდიდესი წვლილი შეიტანა საფრანგეთის საბოლოო განთავისუფლებაში ფაშისტთაგან.

252. პიერ ლავალი
Laval, Pierre (1883-1945)
ს ა ფ რ ა ნ ც ე ტ ი ს პ რ ე მ ი ე რ ი

პიერ ლავალი საფრანგეთის პრემიერი იყო 1931-32 და 1935-36 წლებში. ჰიტლერული გერმანიის მხარდაჭერა, რაც ლავალის მთავრობის კაბინეტს ახასიათებდა, უშუალო მიზეზი გახდა იმისა, რომ ნაცისტებმა ადვილად დაიპყრეს საფრანგეთი. ომის შემდგომ სამშობლოს დაღვანებისთვის დასჯილი იქნა სიკვდილით.

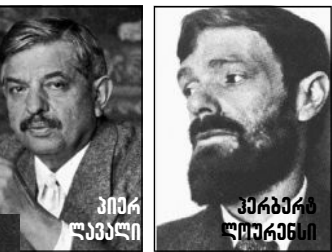
253. ტ.ე. ლორენსი
Lawrence, T.E (1888-1935)
ბრიტანელი ჯარისკაცი

ბრიტანელი სამხედრო მოღვაწე და მწერალი ტ.ე.ლორენსი, რომელიც უფრო „არაბი ლორენსის“ სახელითაა ცნობილი, იბრძოდა არაბთა რიგებში, რომლებიც თურქი დამპყრობლების წინააღმდეგ აწარმოებდნენ ბრძოლას. 1918 წელს არაბების მიერ დამასკოს ოკუპირების შემდეგ, ამ ქალაქში მოწვეულ იქნა გაერთიანებული კონ-

ფერენცია, სადაც არ განხორციელდა ლორენსის სურვილი არაბთა ყველა ქვეყნის გაერთიანებისა, რისთვისაც იგი მთელი ცხოვრება იბრძოდა. როგორც მწერალი, ცნობილია თავისი წიგნით „სიბრძნის შეიდი სვეტი“, რომელიც 1926 წელს გამოიცა. 1935 წელს დაიღუპა ავტოკატასტროფაში.

254. დევიდ ჰირსი
Lawrence, D.H. (1885-1930)
ბრიტანელი მწერალი

ავტორი გახმაურებული რომანებისა „შვილები და საყვარლები“, „უღვიძარების საყვარელი“ და „შეყვარებული ქალბი“, დ.ჰ. ლორენსი სამართლიანად ითვლება XX საუკუნის ერთ-ერთ უდიდეს მწერლად. მისი როგორც პირადი,



ასევე შემოქმედებითი ცხოვრება მთელი 30 წლის განმავლობაში სკანდალებით იყო აღსავსე, რაც სამოგადობრივ ნორმებთან დაპირისპირებით იყო გამოწვეული. სიცოცხლის უკანასკნელ წლებში იგი ალბათ გაატარა, ს ა დ ა ც მ ხ ა გ რ ო ბ ა ს ა ც მიჰყო ხელი და ხელოვნების ისტორიის თავისი ექსპრესიონისტული სტილით შემორჩა.

255. ლუის ლეკი
Leakey, Louis (1903-1972)
ანტიროპოლოგი

საუკუნის ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი მეცნიერი-ანთროპოლოგი ლუის ლეკი დაიბადა კენიაში, მისიონერთა ოჯახში. საკუთარ მეუღლესთან ერთად მთელი ცხოვრების მანძილზე იკვლევდა აფრიკის კონტინენტს და უმარმაზარი წვლილი შეიტანა ანთროპოლოგიის, როგორც მეცნიერების, ჩამოყალიბებისა და განვითარების საქმეში.

256. კირტი ლემეი
Lemay, Curtis (1906-1990)
ავიაციის გენერალი

მურინავის პროფესიის 1925 წლიდან დაუფლდა. მეორე მსოფლიო ომის წლებში ინგლისში განლაგებულ ბომბდამშენ შენაერთის ხელმძღვანელობდა. პირადად მონაწილეობდა საბრძოლო გაფრენებში,

რომლის მიზანი გერმანიის გერცოგის დაბომბვა იყო. 1944 წლიდან წყნარი ოკეანის ფრონტზე იაპონელთა წინააღმდეგ განხორციელებულ საბრძოლო ქმედებებში იღებდა მონაწილეობას. ომის შემდეგ აშშ-ს საჰაერო ძალების სარეზერვუარო და ამ პოსტზე 1965 წლამდე იმსახურა.

257. ზლადიშერ ლენინი
(1870-1924)
რუსი პოლიტიკოსი

(...ლენინის შესახებ ჩვენთვის ყველაფერი ცნობილია ამერიკელთაგან მიღებული ინფორმაციის გარეშე, ამიტომ ვგოვებთ დიად).
258. ჯონ ლუისი
Lewis, John (1880-1969)
აშშ-ს მუშათა მოძრაობის ლიდერი

უელსელი ემიგრანტების შვილი ჯონ ლუისი დაიბადა აიოვას შტატში და ბავშვობიდანვე მძიმე მრობით იყო დაკავებული. სკოლის დასრულების შემდეგ აქტიურად ჩაება მუშათა მოძრაობაში და მალე მისი ლიდერიც გახდა. 30-იან წლებში აქტიურ წინააღმდეგობას უწევდა რეზერვის პოლიტიკას, ამავე დროს წინააღმდეგი იყო ამერიკის ჩართვისა მეორე მსოფლიო ომში, რაც ქვეყნის ინდუსტრიისა და მუშათა კლასის ინტერესებისათვის საშიხლოდ მიანდა. 1946 წელს დაწვეულ მემსახეთა გაფიცვის მოწყობაში ჯონ ლუისმა ხელმძღვანელობა დაიწყო, რის გამოც დაიწყო კიდევ იმის, რომ მთავრობა ბევრ დათმობაზე წავიდა. ჯონ ლუისი აქტიურ პოლიტიკურ-სამოგადობრივ მოღვაწეობას 1960 წლამდე ახორციელებდა.

259. სინკლერ ლუისი
Lewis, Sinclair (1885-1951)
ამერიკელი მწერალი

სინკლერ ლუისი იყო პირველი ამერიკელი მწერალი, ვინც ლიტერატურის დარგში ნობელის პრემია დაიმსახურა; ეს 1930 წელს მოხდა. მართალია, მან მოღვაწეობა დაიწყო, როგორც რეპორტიორმა, მაგრამ დილხანს არ გაგრძელებულა ეს საქმიანობა და 20-იან წლების დასაწყისშივე გამოაქვეყნა რამდენიმე რომანი („მთავარი ქუჩა“, „ბებიტი“ და სხვა), რომლებმაც დიდი სახელი და აღიარება მოუტანა მას. აღსანიშნავია ისიც, რომ სინკლერ ლუისი საკმაოდ პრინციული ადამიანი იყო და ერთი გარკვეული მიზეზის გამო უარიც კი თქვა ისეთ პრესტიჟულ აგარებს და რომელსაც ამერიკის გამოჩენილ მოღვაწეებს ანიჭებენ ლიტერატურისა და პრესის სფეროში. თავისი უკანასკნელი რომანი „ელმერ გენგრი“ სინკლერ ლუისმა 1927 წელს გამოსცა. სულ კი მის კალამს ოცდაათამდე რომანი და სამი პიესა ეკუთვნის.

ქალაქი

ესპანელებისათვის კულტურა ცხოვრების აუცილებელ შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს. სურვილი შემეცნებისა და საკუთარი ინტელექტუალურობის დემონსტრირებისა ყოველ ესპანელს ძვალსა და რბილში აქვს გამჯდარი. თუ გსურთ, რომ ესპანელს თავი მიაწინოთ, მისი ქვეყნის კულტურა კარგად უნდა იცოდეთ ან სურვილი მაინც გაგაჩნდეთ მისი შესწავლისა. თქვენ, რა თქმა უნდა, არავინ მოგთხოვთ, ვთქვით, გარსია ლორკას ლექსების ზეპირად ცოდნას, მაგრამ თუ ამ სიმღერებს ფლობთ, ჩათვალეთ, რომ ნებისმიერი ესპანელის ალტაცებულ შზერას დაიმსახურებთ. სწორედ გარსია ლორკას ბალადა „ხარი და სიკვდილი“ გახლავთ **ესპანელთა საყვარელი ლექსი.**

ეს არის ელევია ცნობილი მატადორის ივანასიო სანჩეს მესიასის სიკვდილის შესახებ, რომელიც არენაზე ხარმა განგმირა. ზოგადად კი ესპანელთა ლიტერატურული გემოვნება, რა თქმა უნდა, სერვანტესის „დონ კიხოტო“ ნასაზრდობს და მთელი მათი აზროვნებაც ამ ნაწარმოებში სულდგმულობს, მაგრამ მაინც არ შეიძლება იმის თქმა, რომ მხოლოდ სერვანტესი და გარსია ლორკა აყალიბებენ ესპანურ ცნობიერებას. განა მხატვრები - ველასკესი, გოია, პიკასო თუ დალი, ან კომპოზიტორები - დე-ფალია, გრანდოსი თუ როდრიგო, დრამატურგები - კალდერონ დე ლა ბარკა, აგუსტინო მორეტო, ლოპე დე ვეგა და ტირსო დე მოლინა არ არიან იმის ღირსნი, რომ ამ ქვეყნის უდიდეს შვილთა სიაში იქნენ მოხსენიებული? არაინ! რა თქმა უნდა, არიან და ამიტომაც ესპანელები თვლიან, რომ მსოფლიოს ყველა მოსწავლეს კი უნდა იცნობდეს ამ გენიური ხელოვანი ნამოღვაწარს.

აი, **კორუნიის საინფორმაციო** საკითხი, რაც არანაკლებ მნიშვნელოვანია ესპანელთათვის. საქმე ეხება ინგლისურ-ესპანურ კულტურულ ურთიერთობებს, ანუ - ინგლისელები, რომლებიც ძნელად ითვისებენ უცხო ენებს, ესპანელთა შესახებ ინფორმაციას ფლობენ იმ წიგნებიდან, რომლებიც ინგლისელმა ავტორებმა დაწერეს; ესპანელები კი ინგლისურ ყოფას მხოლოდ ინგლისურენოვანი მწერლების მეშვეობით ეცნობიან. ამიტომაცაა, რომ ყოველ ესპანურ ოჯახში შეხვედებით შექსპირისა თუ დიკენსის თხზულებათა კრებულებს, ინგლისელები კი ესპანეთს ერნესტ ჰემინგუეის ან ჯორჯ ორუელის ნაწარმოებებით იცნობენ. ასე რომ, იქნება არასწორი წარმოდგენა ესპანელთა შესახებ, რაც ზოგჯერ ახალისებს, უფრო ხშირად კი წყენას ჰკვირებს ყოველ თავმოქმედ და კულტურულ ესპანელს.

ეს უცნაური ესპანელები

ნაწევრები დროუ ლონის წიგნიდან

პრასა

თითქმის ნახევარი მილიონი ესპანეთის მოსახლეობისა გაზუთ „მარკას“ მკითხველები არიან. ეს არის ყოველდღიური გაზეთი, რომელიც მხოლოდ ფენსურთის ამბებს აშუქებს. ზოგადად კი უნდა ითქვას, რომ ესპანელები გაზეთების დიდი მოყვარულები არ არიან. აქ ყველაზე მრავალტირაჟიანი გამოცემებია ითვლება „პაისი“, „მუნდო“, „ვანგუარდია“ და „ABC“; ყოველი მათგანის ტირაჟი

გაწევა სხვის მოსვლამდე. „კანტე ხონდოს“ ოსტატები მართლაც წელებს ამა თუ იმ ნოტას, მაგრამ ამასობაში ახერხებენ სატრფიალო თუ საემირო ამბების თხრობას, სულიერი ტკივილების, დარდისა თუ სიხარულის, ცილისწამებისა თუ სიღრბისის, პესეტას დეკლავაციისა თუ საქონლის გაძვირების ამბების გადმოცემას. **როსა ესპანელი პრეზიანი, ინიჩი აუმილუბლად ხეპაპე.**



სალინაგო და კორუნიას

400 000 ზეგემპლარს აჭარბებს. ყველაზე პრესა, რომლის დანიშნულება მაგან სახელმწიფოებრივ მოღვაწეთა თუ გამოჩენილ ადამიანთა პირადი ცხოვრების დემონსტრირება, ესპანეთში არანაირი პოპულარობით არ სარგებლობს.

საქვები და სიძვარეუბანი

დღევანდლამდე დიდად პოპულარულია „**კანტე ხონდო**“ (მონოტონური სიმღერა, ფლამენკოს ნაირსახეობა), რომელსაც ოთხსაწლოვანი ისტორია აქვს. „კანტე ხონდოს“ მოყვარულები დასცილიან ყველას, ვისაც ამგვარი სიმღერისა არაფერი გაეგება ან ცდილობს რაღაც წაიღიდინოს ამ სტილში. ამგვარი მცდელობა უფრო იმას წააგავს, ვინმე მომღერალს უცებ ხმაში ხრინწი რომ მოერევა ხოლმე და ერთ რომელიმე ნოტას რომ

როგორმე მოწინააღმდეგეს აჯობონ და დამქანცველი როკით სიკვდილის პირას მიიყვანონ იგი. არ შეიძლება არ ვასხენოთ „**ხობა**“, თავისი მხიარული ხტუნვა-თამაშით და მაცუნებელი რიტმით, ან „**სარკანა**“ - კატალონიელთა საყვარელი ცეკვა, „**ფანდანო**“, რომლის კასტანიეტების ყლარუნში და გამოკრებულ სისწრაფეში თითქოს ანდალუზიელითა სულითა ჩაქსოვილი...

ახალგაზრდები კი, რა თქმა უნდა, როკს და მისთანსაც მისდევენ, თუმცა მასშიც შეინიშნება ესპანური კულტურის კვალი, რადგან აქ გავრცელებულია ე.წ. „როკ კონ რაისეს“ ანუ „აღვილობრივი ფესვების როკი“, რაც „ფლამენოს“ უფრო წააგავს, ვიდრე თანამედროვე გაგების როკს...

ესპანეთის ქალაქები

- **აილიანი** - ქალაქი-პორტი ბისკაის ყურეში. 87 000. კურორტი.
- **ალკანისა** - ქალაქი მურსიას ოლქში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 129 000.
- **ალკანისა** - ქალაქი-პორტი ხმელთაშუა ზღვაზე. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 261 000. კურორტი.
- **ალმერია** - ქალაქი-პორტი ანდალუსიის ოლქში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 16 000.
- **ალმასირანი** - ქალაქი-პორტი ხმელთაშუა ზღვაზე. 101 000. კლიმატური კურორტი.
- **არანხუასი** - ქალაქი მადრიდის შემოგარენში. 35 000.
- **ბალარონა** - ქალაქი კატალონიის ოლქში. 225 000. კურორტი.
- **ბალასონი** - ქალაქი ესტრემადურას ოლქში. 128 000.
- **ბაზა** - ქალაქი გრანადას პროვინციაში. 20 000.
- **ბაილინი** - ქალაქი ანდალუსიის ოლქში. 10 000.
- **ბარსალონა** - კატალონიის დედაქალაქი. პორტი. 1 700 000.
- **ბილბაო** - ქალაქი-პორტი ბასკეთში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 950 000.
- **ბურგოსი** - ქალაქი ჩრდ. ესპანეთში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 164 000.
- **გვადალახარა** - ქალაქი კასტილია-ლა-მანჩაში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 57 000.
- **გირენია** - ქალაქი ბასკეთში. 15 000.
- **გრანადა** - ქალაქი ანდალუსიაში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 254 000.
- **გუადალახარა** - ავტონომიური ოლქის ცენტრი. პორტი ხმელთაშუა ზღვაზე. 753 000.
- **ვალიადოლიდი** - პროვინციის ადმ. ცენტრი. 334 000.
- **ვიგო** - ქალაქი გალისიის ოლქში. 280 000. ატლანტის ოკეანის პორტი.
- **ვიგორია** - ქალაქი ჩრდ. ესპანეთში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 205 000.
- **ჰალინი** - ქალაქი-პორტი ანდალუსიაში. პროვინციის ადმ. ცენტრი. 154 000.
- **ჰარტანენა** - ქალაქი-პორტი მურსიაში. 176 000.
- **ჰორდოვა** - ქალაქი ანდალუსიაში. პროვინციის ადმ. ცენტრი.
- **ლა-ჰორდოვა** - ქალაქი-პორტი გალისიაში. 245 000.

გალისია GALICIA



გალისის მდებარეობს ესპანეთის უკიდურეს ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილში. რომაელები მას „ფინის გერა“-ს უწოდებდნენ, რადგან მას ქვეყნიერების დასასრულად მიიჩნევდნენ. გალისია შედგება შემდეგი პროვინციებისაგან: ლა კორუნიია, ლუგო, ორენსე და პონტევედრა. გერეგორია - 29,5 კვ.კმ. მოსახლეობა - 2,8 მლნ. გალისია საკმაოდ მთავორიანი ადგილია, რომელიც ოკეანისაკენ ციფაბო კლდეებით ეშვება და ქმნის დიდი რაოდენობის ფიორდებს. რეგიონი გამოირჩევა თვითმყოფადი კულტურით, მდიდარი ფოლკლორით და საკუთარი ენით. **ლა კორუნიია** - გალისიის უდიდესი ქალაქია რომელიც მრავალი ისტორიული არქიტექტურული ძეგლითაა განაშენიანებული. ქალაქის ყველაზე ორიგინალურ მგრიბს წარმოადგენს სახლის ფასადებით, რომლებიც მთლიანად მინითაა გარემოხილი. **სალინაგო და კორუნიას** - გალისიის დედაქალაქი და ესპანეთის ერთ-ერთი უღამაზესი ქალაქი, რომელიც მომლოცველთა მარშრუტის ერთ-ერთ მთავარ ცენტრს წარმოადგენს.

ძველრომაული თეატრი ჯერ კიდევ იმ ეპოქაში ჩაისახა, როცა რომი არ იყო დიდი სახელმწიფო და მხოლოდ ტომობრივ გაერთიანებას წარმოადგენდა. სანახაობრივი წარმოდგენები ძირითადად მოსავლის აღებასთან დაკავშირებულ დღესასწაულებზე იმართებოდა. ჩვენს წელთაღრიცხვამდე 364 წელს კი, მასობრივად გავრცელებულ ეპიდემიასთან საბრძოლველად, რომში მიიწვიეს უტრუსკელი მსახიობები, რომლებსაც რიტუალური ცეკვები უნდა შეესრულებინათ და ამით ავსულთა განდევნა მოეხერხებინათ. ამ მსახიობებს მამის „**პასტიონენსი**“ უწოდეს და სწორედ ისინი გახდნენ რომში პირველი პროფესიული თეატრის დარსების ინიციატორები. ამავე პერიოდში რომში გამოჩნდნენ სახალხო კომედია „**პატრულუსი**“ წარმომადგენლებიც, რომლებიც იტალიის ნახევარკუნძულზე საბერძნეთიდან გადასახლდნენ.

რომის იმპერიის შექმნამ და სამღვრების გაფართოებამ ძველბერძნული კულტურის ელემენტების შეჭრა გამოიწვია ამ ახლად შექმნილ სახელმწიფოში, რამაც, ბუნებრივია, თეატრი ერთ-ერთ წამყვან როლს თამაშობდა.

ძვ. წ. აღ. 240 წელს, პირველ პუნიკურ ომში გამარჯვების მოპოვების შემდეგ საზოგადოების ამაღლებული სულიერი განწყობა იმდენად შთაბეჭდავი იყო, რომ სახელმწიფოს მმართველებმა სპეციალურად მოიწვიეს ბერძენი დრამატურგი, რომელმაც რომის მთავარ მოედანზე სპეციალურად დღესასწაულისათვის შექმნილი სპექტაკლი დადგა.

შემოსხსენებულმა ფაქტმა იმდენად დიდი გამოხმაურება ჰპოვა ძველრომაულ საზოგადოებაში, რომ უკვე თავად რომში გაჩნდნენ საკუთარი დრამატურგები (**ტიბუს მაქსიუს პლავტუსი** - 254-184 წწ და სხვები), რომლებიც სისტიმატურად ღვამდნენ პიესებს, ძირითადად გრაგადიებს, რომელთათვის მართალია, ეს დრამატურგები ძირითადად ბერძნულ სიუჟეტებს ამუშავებდნენ, პერსონაჟები ბერძნულ სახელებს ატარებდნენ, მიქმედება აუცილებლად სადმე საბერძნეთში ხდებოდა, მაგრამ მაინც ნათლად იგრძნობოდა თავად რომაული კულტურის ზეგავლენა.

მეორე პუნიკური ომის დასრულების შემდეგ, როცა რომმა ეგვიპტე, მაკედონია და საბერძნეთი დაიპყრო, ალექსანდრიიდან და ათინიდან მომავალი იდეები კიდევ დიდხანს ასულდგმულდნენ რომაელთა ცნობიერებას.

რომაელი მსახიობები ძირითადად დაბალი ფენებიდან და მონებდნენ კი წარმოდგებდნენ. ისინი გაერთიანებულნი იყვნენ ერთ დასში, რომელსაც თავისი მუპატრონე ჰყავდა. ეს უკანასკნელი თავადაც თამაშობდა სცენაზე და იყო უფლებამოსილი ქალაქის მაგისტრატთან შეეთანხმებინა თეატრალური სანახაობების გამართვის გეგმა.

ქალების როლებს ძველრომაულ თეატრშიც მამაკაცები თამაშობდნენ. სპექტაკლებს ძირითადად ყოველწლიურ სახელმწიფოებრივ დღესასწაულებზე მართავდნენ; ამგვარი სანახაობები ტარდებოდა აგრეთვე ე.წ. **მიგალინიკაზე**, რაც „ღმერთთა დიდი დღის“ საპატივცემოდ იმართებოდა ყოველი წლის აპრილში. საგანგებო პიესებს ღვამდნენ მაისშიც, გაზაფხულისა და ყვავილების დღეობა ფლორას საპატივცემოდ. იმართებოდა აგრეთვე რიგგარეშე და გაუთვალისწინებელი სანახაობრივი ღონისძიებებიც, რაც დაკავშირებული იყო ტრიუმფალურ გამარჯვებებთან, უმაღლეს სახელმწიფოებრივ პირთა არჩევნებთან და სხვა.

რომში მუდმივმოქმედი თეატრალური შენობები ძვ. წ. აღ. I საუკუნემდე არ არსებობდა.

კომედიებს პირდაპირ ქალაქის ქუჩებში მართავდნენ, ასეთივე წესით გარდებოდა გრაგადიული სპექტაკლებიც.

პირველი მუდმივმოქმედი თეატრალური დარბაზები ააგეს იტალიის სამხრეთში განლაგებულ ბერძნულ კოლონიებში და კუნძულ სცილიაზე. ეს ნაგებობები, რა თქმა უნდა, ანალოგიური დანიშნულების ბერძნულ შენობებს იმეორებდა. უძველესი წმინდა რომაული თეატრი კი ააგეს პომპეიში ძვ. წ. აღ. 55-52 წლებში, ახალი წელთაღრიცხვის დაწყებამდე მცირეოდენი ხნით ადრე კი, იულიუს კეისრის მმართველობის ხანაში, მუდმივმოქმედი თეატრი გაჩნდა რომშიც.

რომაული თეატრის არქიტექტურას რიგი თავისებურებები გააჩნდა, რაც მას ბერძნულისაგან განასხვავებდა. მაყურებელთა დარბაზი რამოდენიმე იარუსად, ნახევარწრის ფორმით იყო განლაგებული; სენაგორთათვის ცალკე ადგილები იყო გამოყოფილი, სცენის ვარე ფასადი მდიდრუ-



ძველრომაული თეატრი

ლი ორნამენტებით იყო მორთული.

რომაული თეატრის განვითარების ახალი ეტაპი ე.წ. საიმპერატორო ეპოქასთანაა დაკავშირებული. იმპერატორმა **აიუს რიქაჰინა პავუსტუსმა** (ძვ.წ.63-ახ.წ.14) გადაწყვიტა თეატრი პოლიტიკური მიზნებისაგან განეშორებინა, მისი აზრით, სპექტაკლს მხოლოდ მაყურებელთა გართობის და გამხარჯულების დანიშნულება გააჩნდა, ამიტომაც ასეთ თეატრში უარყოფილი იქნა ისეთი ტრადიციული ფანრი, როგორც ტრაგედია და მთელი ყურადღება პანტომიმურ წარმოდგენებზე იქნა გადატანილი, რაც ამ ეპოქაში ნამდვილად ფეროულ სანახაობად იქცა.

თუმცა პანტომიმურ სანახაობაზე ბევრად უფრო დიდი პოპულარობით საცირკო წარმოდგენები და გლადიატორთა ორთაბრძოლები სარგებლობდა, რაც კოლიზეუმსა და სხვა ამფითეატრებში იმართებოდა. ეს სანახაობები განსაკუთრებული სისასტიკით გამოირჩეოდა, იყო შემთხვევები, როცა გლადიატორთა სანახაობას გარკვეული დრამატურგიული სიუჟეტით ღვამდნენ და ამის მაგალითია თუნდც ასეთი ფაქტი: ნაწილი გლადიატორებისა ტროელების სამოსში იყო გამოწყობილი, ნაწილი კი ბერძნებს ასახიერებდნენ და იმართებოდა რეალური სისხლისმღვრელი ბრძოლა, რაც ერთგვარად „ილიადას“ სიუჟეტზე იყო აგებული.

თავად სიგყვა „**გლადიატორი**“ წარმოდგება ლათინური სიგყვისაგან, რომელსაც აზრობრივ საფუძვლად „**მანილი**“ აქვს, სანახაობის არსი კი ნახესებია ეგრესიული გომებისაგან, რომლებმაც ადამიანთა მსხვერპლთა მოწოდების ახა-

ლი სახე მოიგონეს სასიკვდილო ბრძოლების სახით.

გლადიატორთა პირველი ბრძოლა რომში ძვ.წ. აღ. 240 წელს გაიმართა და ახალი ეპოქის მე-5 საუკუნემდე მიმდინარეობდა. ამ სისხლიან სანახაობებს თავად რომაელები თუ დიდი ინტერესით უმზერდნენ, მას ძალზედ უარყოფითად აფასებდნენ ბერძნები და მოგვად სხვა კულტურული ერები. ქრისტიანობის წარმოშობის პირველივე დღიდან კი ახლადშექმნილმა რელიგიამ ამკარად გაილაშქრა ამ ბარბაროსული სანახაობის წინააღმდეგ და საბოლოოდ მის აკრძალვასაც კი მიაღწია.

გლადიატორთა ბრძოლების რაღაც გაღმონ-აშთები თანამედროვე კორიდამ შეინარჩუნა.

გლადიატორთა ბრძოლებისათვის სპეციალურად ააგეს ანტიკური სამყაროს ულდესი სანახაობითი ნაგებობა, რასაც სახელიად „**კოლიზეუმი**“ ეწოდა. ამფითეატრის მშენებლობა ფლავიუსთა დინასტიის მმართველობისას დაიწყო და საბოლოო სახე ახალი ერის 80 წელს მიიღო.

ჭრილში თუ განვიხილავთ, კოლიზეუმი არის 524 მეტრის გარშემოწერილობის მქონე ელიფსი, რომლის დიდი დერძის სიგრძე 188 მეტრია. ამ ნაგებობაში 50 000 მაყურებელამდე ეტეოდა.

შენობის სწრაფი და შეუფერხებელი დაცვასათვის არსებობდა კიბეებზე ჩამოსვლის მკაცრად შემუშავებული სისტემა. მიუეილი სიმაღლე 48,5 მეტრს შეადგენდა და ოთხ იარუსად იყო დაყოფილი, გარეთა მხარე კი დაყოფილი იყო სამ თალივან ნაწილად, რომელთაგან თითოეულის სიმაღლე 80 მეტრსაც კი აღწევდა.

კოლიზეუმი 405 წლამდე იმართებოდა გლადიატორთა შერკინებები. 526 წლამდე მხოლოდ ცხოველებთან ბრძოლებს

ატარებდნენ, რის შემდეგაც აიკრძალა ხოცვა-ჟლეტის ყურება და ეს შენობა საცენოსნო ასპარეზობებს დაეთმო. XIX საუკუნიდან კოლიზეუმი უნიკალურ ძეგლად გამოცხადდა და დაიწყო ღონისძიებათა გატარება მის შესანარჩუნებლად.

რომში არსებობდა უფრო შემზარავი სანახაობებიც, ვიდრე გლადიატორთა ბრძოლებია, და მას ზოგადად **მირკი** ერქვა. მისი დანიშნულება ერთობ მარტივი იყო - სიკვდილმისჯილ ადამიანებს აქ უარალოდ უშვებდნენ არენაზე და მათს დასაფლეთად გააგებულ გარეულ ცხოველებს (ლომებს, მელებს...) გეშვებდნენ. ასე რომ, ძველ რომში სიკვდილით დასჯასაც **სანახაობად ამხივდნენ**.

ასეა თუ ისე, თავად თეატრალური სპექტაკლებიც იმართებოდა რომის უზარმაზარ იმპერიაში და მათს გასამართავად შენობებს აშენებდნენ როგორც დასავლეთ ასევე აღმოსავლეთ რეგიონებში. ამ საქმეს განსაკუთრებით დიდი ყურადღება იმპერატორ ნერონის მმართველობის ხანაში (54-68) მიექცა, რომელიც, როგორც მოგვხსენიებთ, თავადაც დიდი მოყვარული იყო თეატრისა და მსახიობობაზეც კი ოცნებობდა.

ძველრომაულმა თეატრმა კაცობრიობას სამი დიდი დრამატურგის სახელი მისცა - პლატუსის, ტერენციუსის და სენეკას სახით. თავად ევროპული თეატრი კი შუა საუკუნეებში ძველრომაულ გრაქტაკებში აღწერილი თეატრების ანალოგიით შეიქმნა.

უმაღლესი გამომხივებელი რინოზ ბრადისიულ თეატრზე ვინაუბრავთ

